Notulen van de gezamenlijke vergadering van de gemeenteraden van Molenlanden en Gorinchem op 28 november 2023, aanvang 18.00 uur, in het gemeentehuis van Molenlanden.

Aanwezig zijn

namens de gemeente Molenlanden:

voorzitter: de heer Theo Segers, burgemeester (technisch voorzitter)

raadsleden: de heren H. Akkerman, W. Blok, B. Brokking, P. van Bruggen en C. Egas, mevrouw J. van de Graaf, de heren B. de Groot, W. de Haan, A. van den Hof, W. de Jong, M. Klink en F. Van der Koelen, mevrouw N. Kok, de heer J.A. Koorevaar, mevrouw J. Korevaar-den Besten, de heren P.J. Leenman en M. de Lijster, de dames W. de Moel, A. Mollema en M. Muis en de heren B. Snoek, H. Stam, L. Timmer en H. Van der Wal.

mede aanwezig: wethouder J. Lock.

namens de gemeente Gorinchem:

voorzitter: de heer J.C. Oostrum, 1ste plaatsvervangend raadsvoorzitter.

raadsleden: de heren B.C.S. Bahlmann, A. Boutachkourt, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, de dames P. de Groot en E.W.H. Hamann, de heren M.C. Houtepen, A.C. van Houwelingen en J. Klein, mevrouw G. Metz, de heer J.C. Oostrum, mevrouw J. van Oversteeg, de heer M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren J.M. Roeland, N. van Santen, I. Tekir en D. van Veen, mevrouw T. van ’t Westende-de Bijl en de heer C. van Willigen.

mede aanwezig: wethouder M. de Boer.

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, beste mensen. We hebben de routine in deze zaal nog niet echt gevonden. De gemeenteraad van Molenlanden vergadert hier dan ook niet standaard. De laatste keer was bij mijn weten op 13 januari 2020, toen Molenlanden de eerste kroonbenoemde burgemeester kreeg, en dat moment ben ik niet vergeten! Normaliter vergadert de raad hierboven. Deze zaal is speciaal voor deze gelegenheid klaargezet en om wat routine te krijgen, is het misschien wel aardig om hem zo te laten staan en er eens in de zoveel tijd gezamenlijk in te vergaderen als het goed bevalt. Bij de voorzitter en de griffier ontstonden daar wel leuke ideeën over aan deze kant van de tafel, maar goed, dat is aan u en niet aan mij. Van harte welkom u allen. De gemeente Molenlanden is gewend om voordat de vergadering begint een ambtsgebed uit te spreken en ik vraag daar uw aandacht voor.

“Almachtige God. Wij bidden U om Uw zegen bij het volbrengen van de werkzaamheden die ons zijn opgelegd. Schenk ons wijsheid en voorzichtigheid, verlevendig in ons een diep besef van onze afhankelijkheid van U en doe onze beraadslagingen strekken tot bevordering van de ware belangen van deze gemeente. Om Jezus’ wil. Amen.”

Ik open deze openbare raadsvergadering van twee gemeenteraden in één vergadering. Dat is, denk ik, voor Gorinchem een unicum. Uit de overlevering heb ik begrepen dat het in de gemeenten Molenwaard, Giessenlanden en Nieuw-Lekkerland al veel eerder gebeurd is, maar voor ons is het een nieuw fenomeen. Fijn dat u er bent. Ik open bij dezen de vergadering van de gemeente Molenlanden, want we moeten het wel heel strak bij elkaar houden, in onze griffie is er goed over nagedacht hoe we dat doen, en ik ben niet

gerechtigd om de vergadering van Gorinchem te openen. Voor Molenlanden is hij inmiddels geopend. Van harte welkom, u allen, raadsleden, de mensen op de perstribune, ook het publiek in de zaal. Fijn dat u er bent, en er kijken ook mensen, ook vanuit deze zaal, mee. Het enige lastige is dat we de moties niet in beeld kunnen krijgen. Dat kan in onze reguliere vergaderzaal wel, hier niet, maar men kijkt wel mee, dus onze inwoners kunnen kijken.
We hebben een tweetal afzeggingen in onze gemeenteraad van Molenlanden, te weten mevrouw Zijlstra van de ChristenUnie en de heer Van Rijn van de Doe Mee!-fractie. Verder zijn wij compleet. Nogmaals welkom, ook welkom aan de wethouders achter de wethouderstafel. Ik geef het woord aan mijn collega.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Ik leen even uw hamer en open hierbij de vergadering van de gemeenteraad van Gorinchem. Ik sluit mij van harte aan bij het welkomstwoord van burgemeester Segers, zodat ik daarmee tijd kan winnen die u nodig heeft voor de beraadslagingen. Ik heb alleen wat tijd nodig om een aantal afzeggingen te melden. Onze burgemeester, mevrouw Melissant-Briene, is afwezig om redenen van persoonlijke aard. De heer Schefferlie van Democraten Gorinchem is afwezig, de heer Koçak van de PvdA Gorinchem, de heer Krol van ChristenUnie/SGP, mevrouw Albert Heijdenrijk van D66, die haar verjaardag viert, en mevrouw Stevens van de SP. Dan heb ik ook nog een aantal meldingen van mensen die later komen, ze hebben kennelijk wat last van files op de weg deze kant op: de heer Bahlmann van Gorcum Actief, de heer Van Houwelingen van de SP, mevrouw Van 't Westende-de Bijl van de VVD en wethouder mevrouw Molengraaf, die een vergadering heeft in Dordrecht. Verder heet ik u allen ook van harte welkom. En dan geef ik graag het woord weer terug aan de burgemeester van Molenlanden.

De voorzitter: Dank je wel. We gaan door met een beetje een duo-voorzitterschap. Er is goed over nadacht, zei ik al even, hoe dat dan precies verloopt. We hebben een binnenring met woordvoerders met een 'klimaatje' ernaast, met een knipoog gezegd, een maatje, een partijgenoot. Er is één woordvoerder per fractie. Als andere raadsleden willen spreken, is er ruimte achter dit spreekgestoelte. De procedure van de besluitvorming is ook bij de stukken gevoegd, zodat u weet hoe dat gaat. We besluiten afzonderlijk met elkaar, want dat kan niet ineens. Het lijkt wat ingewikkeld en je zou je kunnen afvragen 'waarom zo ingewikkeld?', maar dan zijn de besluiten niet juridisch geldig, vandaar dat we het zo doen.
U krijgt al sprekers twee minuten spreektijd. Houdt zich daar ook enigszins aan, want om kwart over acht willen we proberen af te ronden. Er is hierna nog een vergadering, zeker van Molenlanden, ik weet niet of Gorinchem ook nog vanavond vergadert…

De heer Oostrum: Wij zijn vrij!

De voorzitter: Jullie zijn vrij, wij gaan stug door met een commissievergadering met veel belangrijke agendapunten. Dus ik vraag u rekening te houden met de spreektijd. Wethouders krijgen totaal vijftien minuten om te reageren. We hebben vijftien sprekers, zes uit Molenlanden, negen uit Gorinchem, maar ik heb begrepen dat de heer De Lijster ook namens anderen het woord voert.

De heer De Lijster: Ja, voorzitter, als de heren willen knikken of bevestigen: van het CDA en Progressief Molenlanden heb ik een stukje van hun spreektijd gekregen. Dus mijn vraag is of ik over mijn twee minuten heen mag gaan.

De voorzitter: Dan gaan we heel strak klokken! Voert de heer Van der Koelen dan ook het woord, of niet?

De heer Van der Koelen: Ik zal heel kort een paar zinnen zeggen, maar we hebben het afgestemd met de heer De Lijster en ook met de heer De Jong.

De voorzitter: Zes woordvoerders, twee minuten, maximaal twaalf maximaal mag Molenlanden vullen, dus we gaan kijken hoe dat gaat. Ik heb u al gezegd: alles wordt live uitgezonden en u kunt het spreekgestoelte gebruiken als u het woord wilt voeren. Ik geef het woord terug.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. We werken met een eerste termijn waarin eventueel aangekondigde moties en amendementen kunnen worden ingediend. Vervolgens zullen de portefeuillehouders daarop reageren en in tweede termijn kunt u op elkaars moties en amendementen reageren. Dat hoeft dus niet in eerste termijn, want anders zou de volgorde wat roet in het eten kunnen gooien. Na de tweede termijn vindt de stemming plaats met handopsteken per gemeenteraad. Dat gaan we meemaken, dat wordt een feest! Burgemeester Segers treedt verder als technisch voorzitter op en ik zal me zeer bescheiden opstellen.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een lid van de gemeenteraad van Molenlanden komt wat later: mevrouw De Moel. En er is hier één gemeenteraadslid die toch wel een heel bijzondere avond heeft. Ik denk niet dat meneer Snoek ooit zoveel mensen op zijn verjaardagsfeestje heeft gehad! Meneer Snoek is vandaag jarig, van harte gefeliciteerd! *(Applaus)*
Als we kwart over achthalen, kunnen we nog gaan zingen voor je!

De heer Oostrum: Voorzitter even buiten de orde, maar ook namens de gemeenteraad van Gorinchem van harte gefeliciteerd!

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor de agenda voor deze vergadering van de gemeenteraad van Molenlanden vast te stellen. Geen opmerkingen, we hebben een agenda.

De heer Oostrum: Ik stel dezelfde vraag aan de gemeenteraadsleden van Gorinchem. Kunnen wij de agenda vaststellen? Ik zie geen vragen of opmerkingen, dan is daarbij de agenda vastgesteld.

2. Shortlist en participatieplan zoeklocaties windenergie RES Alblasserwaard

De voorzitter: Dames en heren. Ik zei het al: vijftien sprekers, misschien iets ingekort. De heer De Lijster heeft iets meer spreektijd gekregen van zijn collega's; we houden dat in de gaten. We doen het om en om: we beginnen met Gorinchem, vervolgens Molenlanden en dan om en om. Ik geef de sprekers aan als technisch voorzitter en u krijgt het woord. U kunt ook spreken vanachter uw microfoon, om tijd te besparen. Tijdens de eerste termijn kunt u eventueel moties en amendementen indienen. In afwijking van wat wij in Molenlanden gewend zijn, stel ik voor die pas in tweede termijn met elkaar te bespreken. Dus u dient ze in, daarna is de wethouder aan het woord, vervolgens is er de mogelijkheid van een schorsing, en in tweede termijn kunt u ingaan op alle moties en amendementen die zijn ingediend.
Ik geef het woord aan Stadsbelang Gorinchem, de heer Roeland.

De heer Roeland: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt het gemeenschappelijke raadsvoorstel shortlist zoeklocaties winenergie en participatieplan RES Alblasserwaard. De RES kent al een lange geschiedenis als het gaat om zoekgebieden waar grootschalige hernieuwbare energie op land kan worden opgewekt. Op het relatief klein Gorcumse grondgebied heeft de gemeenteraad van Gorinchem het zoekgebied A 15 Oost in 2021 onwenselijk verklaard en in 2022 besloten tot het stoppen van een verkenning van het zoekgebied Avelingen, om van belang zijnde redenen. Om de tijdige realisatie van het totale winddeel uit de RES 1.0 te borgen is in een bestuursovereenkomst afgesproken gezamenlijk te zoeken naar reële en haalbare alternatieve windlocaties voor Avelingen. Arcadis heeft daartoe een onderzoek verricht, waar hierbij aan vastgehouden is. De uit de longlist voortgekomen shortlist met zes mogelijke zoeklocaties voor

windenergie, waarvan een op Gorinchem-Noord, is voor Stadsbelang een belangrijke tussenstap op de lange weg van besluitvorming om op termijn voldoende windenergie in Alblasserwaard op te wekken. We willen benadrukken dat we als Gorinchem onze rol in de RES serieus nemen en Gorinchem-Noord ook een zeer belangrijke zoeklocatie vinden. De insprekers van de Graafstroom en bedrijventerrein Schelluinen gaven aan te willen investeren in windenergie en kunnen mogelijk meegenomen worden in de verkenning. Wij kunnen instemmen met dit raadsvoorstel, waarbij we willen opmerken dat, zoals in het voorstel vermeld, participatie en verdiepende onderzoeken randvoorwaarden zijn om tot een gedragen voorstel voor definitieve zoeklocaties te komen.
Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, meneer Roeland. Tweede spreker de heer De Lijster van de fractie Doe Mee!, met de combinatie van twee collega's.

De heer De Lijster: Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik u meegeven dat ik het jammer vind dat ik ondanks de iets ruimere spreektijd toch niet de tijd zal hebben om op alle positieve onderdelen van het plan met u in te gaan. Ik moet al mijn spreektijd gaan benutten aan de gewenste aanpassingen, maar dat is niet anders.
Doe Mee! erkent de noodzaak van duurzame energie en we vinden dat de lokale gemeenschap actief moet deelnemen aan de besluitvorming om de impact op het unieke open landschap dat we hebben te minimaliseren. We willen een weloverwogen besluit, dat rekening houdt met zowel de energiebehoefte als het behoud van het karakteristieke landschap van Molenlanden. Uit de inwonersenquête is gebleken dat een ruime meerderheid van de inwoners wil dat de overstap naar duurzame energieopwekking wordt gemaakt. Daarnaast zien we dat de energiebehoefte steeds groter wordt, dat tot 2030 geen innovatieve alternatieve energiebronnen beschikbaar zijn buiten zon en wind binnen de RES, dat lokaal opwekken voordelen biedt, dat het elektriciteitsnetwerk nu al op plekken verzadigd is en we de komende jaren nog veel meer stroom gaan gebruiken en dat verder uitstel of afstel in Gorinchem kan leiden tot alle zes tot tien windmolens in onze gemeente. Doe Mee! concludeert dus dat actie nodig is, maar benadrukt dat de definitieve zoeklocaties pas worden vastgesteld na een grondig participatieproces, waarna we de mening van de inwoners van Molenlanden kennen. De drie eerder genoemde commissiestandpunten blijven voor ons leidend: 1. we zijn niet het wingewest van Gorinchem, daarom willen we nu een duidelijke beperking van het aantal windmolens binnen Molenlanden en willen we vooral lokaal energie opwekken voor lokaal gebruik; 2. een duidelijke en doeltreffende participatie, daarom wil Doe Mee! voor aanvang van het participatieproces helderheid over de mogelijkheden en beperkingen van de provincie als het bevoegd gezag voor windturbines, participatie moet zinvol zijn en inwoners moeten kunnen meedenken over de aanvaardbaarheid en de eerlijke verdeling van lusten en lasten; 3. als laatste, heel belangrijk, aandacht voor de waarde van het unieke open landschap; we vragen de provincie om aan te geven welke locaties zij uit landschappelijk oogpunt ongeschikt vindt en wil daarna pas de inwoners hierover specifiek informeren en binnen heldere kaders raadplegen. Doe Mee! dient daarom in totaal drie moties en een amendement mede in, waarbij de focus ligt op de genoemde standpunten. Ik wil eigenlijk het amendement en de motie, als dat mag, meteen toelichten en het dictum voorlezen, waarvan het amendement samen wordt ingediend met CDA en Progressief Molenland.

De voorzitter: Aangevuld met de VVD, zei, hè? Even voor de goede orde.

De heer De Lijster: Ja. Het amendement en de motie luiden als volgt:

Amendement A2023-18: Reactie provincie
Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:
beslispunten 1 tot en met 3 te verwijderen en te vervangen door:
1. instemmen met de totstandkoming van de longlist, en de afwegingen om van longlist naar shortlist te komen;
2. instemmen met het bewonersparticipatietraject, maar dit traject tot een nader raadsbesluit op 'hold' houden;
3. het college bij de Provincie te laten sonderen of er bestuurlijke en politieke bereidheid is om onze shortlistlocaties in de Provinciale Omgevingsvisie op te nemen.
4. bij deze consultatie ook de vraag meenemen of Gedeputeerde Staten de locatie Avelingen geschikt vindt voor windturbines en deze locatie daarmee op kaart 16 handhaaft;
5. de reactie van de Provincie, vergezeld met de eventueel aangepaste shortlist, aan de raad ter vaststelling voor te leggen waarna de bewonersparticipatie opstart;
6. uiterlijk Q3 2024 een voorstel voor definitieve zoeklocaties voor windenergie aan de raad ter vaststelling voor te leggen.

Toelichting:
Wij stellen dit amendement voor omdat wij eerst van de provincie willen weten wat men van vindt van locaties J, K, L, M, O en S voordat wij met elkaar en het college de discussie hierover aangaan. Daarom voegen we met dit amendement een extra stap toe voordat de shortlist vastgesteld wordt en voordat de participatie start.
Namens de volgende leden van de gemeenteraad van Molenlanden:
Mario de Lijster, Doe mee! Molenlanden
Wout de Jong, CDA
Arno van den Hof, VVD
Ferry van der Koelen, Progressief Molenlanden

Motie M2023-20: Zorgvuldige planvorming met oog voor het landschap
Wij verzoeken het college:
1. bij verdere planvorming en participatie voor Molenlanden 4 windmolens als uitgangspunt te nemen die gezamenlijk een capaciteit van circa 24 MW hebben;
2. duidelijkheid te creëren naar bewoners, bedrijven, grondeigenaren, initiatiefnemers en bestuurlijke stakeholders door dit in alle communicatie duidelijk naar voren te laten komen.

Wij vragen het college dit omdat:
- betaalbare, betrouwbare en duurzame elektrische energie voor inwoners en bedrijven in Molenlanden noodzakelijk is;
- windmolens impact hebben op het kenmerkende open landschap van Molenlanden, waardoor planvorming en participatie zorgvuldig moet plaatsvinden;
- indieners daarom duidelijkheid willen verschaffen aan inwoners en bedrijven over de hoeveelheid molens waaraan wij als Molenlanden ons willen committeren;
- de totale nog te realiseren opgave windenergie gerealiseerd kan worden met 6 tot 10 windturbines;
- de bestuursovereenkomst bedoeld is om een alternatief voor Avelingen te zoeken;
- de enige locatie in Gorinchem (S) minder eenvoudig is dan de ander locaties op de shortlist, waardoor deze minder zeker is en Molenlanden het risico loopt ook deze opgave in te moeten vullen.

Namens de volgende leden van de gemeenteraad van Molenlanden:
Mario de Lijster, Doe mee! Molenlanden
Ferry van der Koelen, Progressief Molenlanden
Wout de Jong, CDA
Pieter Jacob Leenman, SGP

De voorzitter: De derde spreker: Democraten Gorinchem, de heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Dank u wel voorzitter. Ik ben zo vrij geweest om een aantal moties al in dit betoog mee te nemen, omdat ik heel blij was dat ze bekend waren, dus ik ga daar wel een beetje aan appelleren.

We komen bij de RES 1.0 vandaan en daar waren beide colleges enorm enthousiast over, met name in Gorinchem, omdat bedrijven enthousiast waren. Later moesten zij hun enthousiasme een beetje terugzetten en daar hebben we nu nog wel last van, want daar komt ook wel het ambitieuze bod vandaan. Gorinchem ging voor de windenergie en Molenlanden voor de zonenergie. Andere vormen van energie waren nog niet in beeld. Nieuwe colleges zijn hiermee ook aan de slag gegaan, een moeilijk proces waarbij tot onze grote waardering over eigen grenzen heen werd gedacht en over eigen overtuiging heen werd gestapt. Immers, we begonnen samen en we blijven samen. Dat is wat onze regio zo kenmerkt: we zijn samen en we zorgen voor elkaar. Dat doen wij vanuit Gorinchem met allerlei voorzieningen waar de hele regio gebruik van maakt; denk aan onderwijs, zorgvoorzieningen en ook arbeidsplaatsen. Die zijn niet alleen voor Gorinchem, maar voor de hele regio. In mijn werk als raadslid heb ik hierbij nooit gedacht dat dat een last is, of niet eerlijk zou zijn. Natuurlijk niet, want we zorgen voor elkaar.
Het proces naar de voorliggende shortlist is door Democraten Gorinchem als zeer zorgvuldig en transparant gevoeld. Molenlanden is qua oppervlakte een van de grootste gemeenten van Nederland. Ik heb het gemerkt op weg hier naartoe: hartstikke donker, maar we zien de maan wel schijnen hier, daar moet ik in Gorinchem nog maar om komen! Wat een luxe om zoveel open grondgebied te bezitten. Gorinchem heeft wat dat betreft amper grondgebied wat open is. De uitkomst van de shortlist bied nu vijf locaties in de gemeente Molenlanden en een in Gorinchem. Het voelt voor ons enorm ongemakkelijk om straks te moeten beslissen over een stuk grondgebied in een andere gemeente. Begrip derhalve ook voor de motie vanuit Molenlanden over de zorgvuldige planvorming met oog voor landschap, want we zijn samen aan de slag. We gaan ons uiteindelijk ook conformeren aan de uiteindelijke keuze voor de geschikte locaties, mits dat binnen de raad van Molenlanden een meerderheid heeft. En uiteraard zullen we ook met de locatie Gorinchem-Noord gaan instemmen, mocht die straks als een geschikte locatie worden beoordeeld bij het uitwerken van de shortlist. We begrijpen derhalve ook de indieners van de motie, of het amendement, dat vraagt om eerst meer duidelijkheid vanuit de provincie voordat we met participatie van omwonenden aan de gang gaan.
Een appel is dat we de afgelopen maanden veel met elkaar hebben opgetrokken. We hebben unieke vergaderingen gehad. Dit is ook een unieke vergadering. Ik heb begrepen van wethouder De Boer dat het nog nooit voorgekomen is dat we met 52 raadsleden dadelijk gaan beslissen. Dat kan namelijk formeel in Nederland helemaal niet, waar een gemeenteraad niet meer dan 50 raadsleden kan hebben. Dus dat is al heel uniek. Het is een unicum. Wij hebben alles tot op heden in het hele proces als prettig en constructief beleefd, ook de samen-vergaderingen. Het appel van de heer Segers heb ik ook gehoord. We zouden dat in de toekomst misschien bij bepaalde thema's toch eens wat meer moeten gaan doen.

De voorzitter: U gaat richting laatste zin, denk ik?

De heer Van Willigen: De één la laatste, met uw welnemen! Er was veel gesprek en bij mij ontstond vooral een gevoel van samen. Laten we deze RES-reis vooral met elkaar doorzetten, iedereen vanuit de eigen betrokkenheid en verantwoordelijkheid, want we hebben elkaar hard nodig, nu en straks, voor onze kinderen en voor onze kleinkinderen.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage, meneer Van Willigen. De volgende spreker, nummer 4 op de lijst, is namens de SGP Molenlanden de heer Leenman.

De heer Leenman: Dank u wel voorzitter. Vorige week commissievergadering, vanavond de besluitvormende raadsvergadering. Ik beperk mij vandaag tot een korte samenvatting van mijn bijdrage vorige week en zal een aantal moties indienen.

De samenvatting allereerst, in zijn algemeenheid vier punten:

1. de SP is geen voorstander van windturbines midden in het open polderlandschap;
2. woord houden, we lopen niet weg voor het totale RES-bod waaraan we ons als gezamenlijke raden gecommitteerd hebben;
3. belangrijk punt voor ons: rentmeesterschap, niet alleen voor vandaag, maar ook bezien door de bril van generaties na ons, nemen we voor hen het juiste besluit?;
4. communicatie; deze verkenning naar mogelijke zoeklocaties is eind mei gestart en nu ligt er een shortlist, dat is razendsnel gegaan, met als risico dat er informatieachterstand optreedt en met als resultaat een voedingsbodem voor halve waarheden. We hebben daarin ook als raadsleden een rol te pakken naar onze inwoners en eigen achterban. Neem hen mee in het proces, onze dilemma's en overwegingen, want het is niet zo dat we vanavond besluiten of en waar die molens gaan komen. Juist de inwoners zijn na vanavond aan zet en die dialoog moeten we kunnen voeren op basis van feiten in plaats van emoties.

En dan kort vier punten over de inhoud van het raadsvoorstel. Allereerst: het raadsvoorstel in de huidige vorm is voor ons een logische volgende processtap. Vervolgens vinden we wat van het resultaat, de verschillende locaties, maar het is nu primair aan de inwoners en bedrijven om er wat van te vinden. Puntje drie: voldoende draagvlak bij omwonenden zal voor de SGP van zwaarwegend belang zijn bij het vaststellen van de definitieve zoeklocaties. Tot slot: een succesvol participatietraject is van groot belang. Om dit te bevorderen heb ik vorige week twee moties aangekondigd die ik bij dezen ook namens Doe Mee!, ChristenUnie en Progressief Molenlanden wil indienen. Van die moties hebben we allemaal kennis kunnen nemen, denk ik. Motie 1 heet ‘Geen windmolens in 2050, de tweede ‘Lokaal gebruik en leveringszekerheid.

Motie M2023-21: Geen windmolens in 2050
Ondergetekenden stellen de volgende motie voor:

- in de participatie, planontwikkeling en vergunningsverlening rekening te houden met een exploitatieperiode van 20-25 jaar waarbij het streven is om tot uiterlijk 2050 te exploiteren;
- een sloop- en gebiedsherstelverplichting onderdeel te maken van de vergunningverlening;
- voorafgaand aan de besluitvorming over definitieve zoeklocatie(s) voor wind met een beeldvormende verkenning te komen waarin mogelijke routes, ideeën en geschikte innovaties beschreven worden hoe vanaf 2050 te voorzien in 100% hernieuwbare energie, niet zijnde grote windturbines (as-hoogte > 45m1).

Wij vragen het college dit omdat:

- wij windturbines in ons open polderlandschap als een noodzakelijk kwaad zien.
- wij in de toekomst- en omgevingsvisie 2050 geen ruimte willen laten voor grote windturbines binnen de gemeentegrenzen.
- wij van mening zijn dat een structurele oplossing voor 100% hernieuwbare energie komende decennia door innovaties gerealiseerd moet worden.

Toelichting: Wanneer er richting 2050 alsnog maatschappelijk draagvlak blijkt te zijn voor grote windturbines ná 2050, vraagt dit te zijner tijd een nieuw politiek besluit. Wanneer dit er niet komt is er hoe dan ook de verplichting tot sloop.
Namens de volgende leden van de gemeenteraad van Molenlanden:
Pieter Jacob Leenman, SGP
Mario de Lijster, Doe mee! Molenlanden
Leo Timmer, ChristenUnie
Ferry van der Koelen, Progressief Molenlanden

Motie M2023-22: Lokaal gebruik en leveringszekerheid.
Ondergetekenden stellen de volgende motie voor:

1. in de participatie en planontwikkeling als randvoorwaarde te hanteren dat:
    a. de energieopbrengsten van zowel wind- als zon allereerst bedoeld zijn om bijvoorbeeld via lokale energiehubs zowel de effecten van netcongestie te minimaliseren alsook lokale leveringszekerheid te maximaliseren;
    b. daarbij de volgende gelaagdheid te hanteren: primair bedoeld voor omwonenden en bedrijven binnen een straal van ca. 1 km van betreffende windturbine, secundair voor gebruik binnen de eigen gemeentegrenzen en tertiair voor de RES regio;
2. medio 2024 met een integraal plan van aanpak te komen inzake leveringszekerheid voor alle bedrijventerreinen en kernen waarbij de inzet is om lokaal opgewekte energie op de kortst mogelijke termijn middels bijvoorbeeld energiehubs en -opslag maximaal in te zetten voor lokaal gebruik;
3. in een tijdig en vroeg stadium hierover al afspraken te maken met provincie en netbeheerders;
4. over de voortgang van bovenstaande te rapporteren voorafgaand aan het raadsvoorstel inzake besluitvorming over definitieve zoeklocatie(s).

Wij vragen het college dit omdat:

- leveringszekerheid en netcongestie ook in onze gemeente een issue gaat worden;
- het de participatie niet bevordert wanneer de opgewekte energie niet primair ter beschikking komt van onze eigen inwoners en bedrijven.

Namens de volgende leden van de gemeenteraad van Molenlanden:
Pieter Jacob Leenman, SGP
Mario de Lijster, Doe mee! Molenlanden
Leo Timmer, ChristenUnie
Ferry van der Koelen, Progressief Molenlanden

De voorzitter: Dank u wel, en welkom mevrouw De Moel. Ze zit naast de SGP-fractie, daar hoort ze niet toe, voor de juiste beeldvorming, maar bij de Doe Mee!-fractie. Een vrouw in de SGP, dat zou heel bijzonder zijn vanavond! Maar fijn dat u er bent. We gaan naar de vijfde spreker: mevrouw De Groot namens de Partij van de Arbeid Gorinchem.

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. In het licht van de recente politieke aardverschuiving bevinden we ons in een periode van onzekerheid en wellicht ook grote veranderingen, bijvoorbeeld op klimaatbeleid. De aardverschuiving brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. Voor ons als Partij van de Arbeid Gorinchem is een leefbare omgeving onlosmakelijk verbonden met verantwoord klimaatbeleid. Wij blijven strijden voor een leefbare planeet voor ons en alle generaties die nog na ons zullen komen. Wij hebben als PvdA aangegeven dat bij ons een lichte voorkeur bestaat voor de locatie O ten oosten van de A27 en locatie S, Gorinchem-Noord. Deze voorkeur is gebaseerd op een eerste indruk dat het slim is om windmolens langs of dichtbij bestaande wegen te plaatsen. Dit betekent niet dat we andere plekken uitsluiten. Wij houden een open vizier totdat we meer informatie hebben. Er moet immers nog onderzoek worden gedaan over bijvoorbeeld erfgoed en natuur. De inspreker namens zuivelfabriek De Graafstroom gaf aan dat zij de locatie K zien zitten en mogelijk zelf willen investeren. Dat vraagt om een positieve insteek richting de locatie K. Verder zouden wij naar aanleiding van de insprekers uit Schelluinen-west graag zien dat ook daar naar mogelijkheden wordt gezocht voor duurzame energie, in plaats van bezwaren. We zijn immers op zoek naar oplossingen.
Wij hebben begrip voor de reacties vanuit Molenlanden. Tot ruim een jaar geleden zouden alle windmolens in Gorinchem komen en nu worden mogelijke locaties in hun gemeente opgevoerd. Toch wil ik benadrukken dat we dit samen moeten oplossen. Daarom dienen wij samen met het CDA een motie in om een maximale inspanning te doen voor extra windmolens in Gorinchem-Noord. Samenwerken is essentieel om tot aanvaardbare oplossingen te komen. Ons standpunt blijft onveranderd wat betreft de

noodzaak om snel maar zorgvuldig voortgang te boeken in dit traject. We moeten doorpakken, want voordat we het weten is het al 2030.
Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. U hebt een motie ingediend, en als ik het goed heb begrepen is dat motie M1...

Mevrouw De Groot: De motie zal worden ingediend door het CDA.

De voorzitter: Oh, het was een vooraankondiging? De motie is er nog niet, maar komt eraan. Ik neem aan dat het CDA Gorinchem de motie zal indienen, want het CDA Molenlanden heeft al tijd gehad en krijgt nu het woord bij monde van de heer De Jong.

De heer De Jong: Dank u wel, voorzitter. Ik heb 200 woorden, dat is 40 woorden per raadslid. Het CDA brengt vandaag in eerste termijn drie punten in:

1. De provincie heeft na het raadsbesluit van de gemeenteraad van Gorinchem kaart 16 van de omgevingsverordening aangepast en is daarmee het bevoegd gezag voor ruwweg de helft van onze windopgaven geworden. Provincie bedankt, vanaf nu hoeven we ons alleen maar te focussen op die andere helft. Gedeputeerde Staten spelen poker, maar ze hebben slechte kaarten en dat weten wij.
2. Voor het CDA is gebied K,L,M voor windturbines onbespreekbaar. Als het amendement door de raad aangenomen wordt, bereiken we dat we vanaf nu tot de kaderstellende uitspraak van de provincie gebied K,L,M met rust laten, daarna zien we graag verder.
3. Participatie levert zowel verwachting als onrust op. We moeten met de participatie pas beginnen als we weten dat we het waar kunnen maken. Daarom willen we eerst van de provincie weten of de zes shortlistlocaties op kaart 16 van de omgevingsverordening opgenomen kunnen worden voordat de participatie van start gaat.

Het amendement en de motie bevatten elementen waarmee we deze drie punten in de uiteindelijke besluitvorming kunnen terugvinden. Vandaar dat we het amendement en de motie mede indienen.
Dank u wel.

De voorzitter: U doelt op motie nr. 20 en amendement nr. 18 die net zijn ingediend dor de fractie Doe Mee! Dank u wel, meneer De Jong, voor uw bijdrage. De fractie van de VVD in Gorinchem, de heer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u, voorzitter. De VVD Gorinchem heeft de samenwerking met collega’s op dit traject tot nu toe als constructief ervaren en we zijn ook content met het proces dat is doorlopen aangaande de criteria en het komen tot de shortlist. In reactie op de recente beraadslagingen vorige week kwamen een aantal punten naar voren die voor onze fractie eigenlijk het beeld schetsen. Allereerst de lessons learned uit de vorige zoektocht, waarbij we tot de conclusie zijn gekomen dat sommige zaken simpelweg niet haalbaar zijn. Ik merk ook dat dit werd beaamd door een aantal van de collega's. De kaders van destijds waren nog niet volledig bij het oorspronkelijke voorstel en er was reden voor de Gorcumse raad daarover de nodige uitspraken te doen met moties omtrent draagvlak, geluidsnormen en afstandsnormen. Nu lijkt het erop dat de criteria vooraf nog veel beter afgekaderd worden en wij zien dit als een sterk verbeterd proces op basis van die goede lessons learned.
Het tweede is gelijkwaardigheid voor onze fractie. We zullen als geheel moeten blijven kijken naar de inpasbaarheid in de gehele Alblasserwaard en dat is ook altijd de verwachting van onze fractie geweest overigens.

Het derde is een scherp vizier. Houd alle ontwikkelingen goed in de gaten aangaande innovatie, landelijk speelveld, aangaande het halen van onze doelstelling in Nederland als totaal en mogelijk nieuwe landelijke normeringen. We vinden het ook belangrijk dat we in ons gebied proberen actualiteit na te streven waar mogelijk. Kort gezegd: als er nu toch ineens landelijk nieuwe normen komen en we kunnen daar nog een en ander op aanpassen, dan is dat wat onze fractie betreft een overweging waard.
Dan over de vragen en wensen van inwoners en de bedrijven. We gaan nu naar de shortlist toe. We hebben ook de oproep van bedrijventerreinen gehoord en we weten dat lokaal eigendom een wens kan zijn van de inwoners. Voor onze fractie relevante zaken bij de uitvoering. En dan kom ik bij de fractie van SGP Molenlanden, met nummer 22 als ik het wel heb, genaamd 'Lokaal gebruik en leveringszekerheid', met daarin de oproep om energieopbrengsten voor zowel wind als zon in te zetten om lokale netcongestie tegen te gaan en lokale leveringszekerheid te maximaliseren. Dat vonden wij een goed signaal om in ieder geval de lokale behoefte te waarborgen. Samen met collega's van ChristenUnie/SGP Gorinchem en D66 willen we het ook graag spiegelen in de Gorcumse raad. Mijn collega van D66 zal deze straks verder inbrengen.
Op de overige moties en amendementen kom ik in tweede termijn terug.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. We schuiven door naar uw buurman, de heer Timmer van de fractie ChristenUnie Molenlanden.

De heer Timmer: Dank u wel, voorzitter. In het proces dat we gezamenlijk doorlopen hebben, zijn de uitgangspunten vastgesteld. En nu een stap verder: de shortlist en het participatieplan goedkeuren. Het is begrijpelijk dat er weerstand is bij inwoners en klankbordgroepen, maar er is ook grote vraag van ondernemers vanwege netcongestie. Er waren ook zeven insprekers. Een enquête met 1760 reacties geeft een meedenkend beeld. We hebben een grote verantwoordelijkheid dat er voldoende stroom voor onze inwoners en bedrijven is en blijft. Netcongestie is er al. Bedrijven kunnen niet uitbreiden of vestigen. Nieuwe woonwijken komen misschien wel in de knel; zie ook elders in het land. Weinig mensen willen de molens in hun nabijheid, begrijpelijk, vandaar ook de afstandsnorm die we gehanteerd hebben, Maar we willen wel allemaal genoeg stroom en een snel, beter alternatief is er nog niet, laten we eerlijk zijn. We zien molens als tijdelijk en dienen daarom mede twee moties in die de SGP aangekondigd heeft.
Eigen productie in de regio en aandeelhouderschap zijn van groot belang. Dit geeft goedkopere prijzen, minder dure kabels en hoogspanningsmasten. Minstens 50% lokaal eigendom is eerder afgesproken. De andere moties en amendementen kunnen, zoals in de commissievergadering al gezegd is, leiden tot sturing en verstoring van het participatie- en vervolgproces, maar daar komen we later op. Laten we nu eerst de ruimte geven aan de inwoners, goed naar hen luisteren en goed informeren. Dat moet u allen aanspreken. Misschien komen er ook wel goede initiatieven uit voort. Daarna kunnen we met hun argumenten tot zorgvuldige besluiten komen in het tweede kwartaal. Goede participatie is vaak de sleutel tot een goed proces en draagvlak.
De ChristenUnie kan met het raadsvoorstel met de daarin genoemde uitgangspunten instemmen voor het vervolgtraject. Daarnaast moeten we natuurlijk ook fors blijven besparen op energie.
Tot zover. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Timmer, voor uw bijdrage. De fractie van ChristenUnie/SGP uit Gorinchem, de heer De Pagter, wil ik het woord geven. Meneer De Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Na onze laatste gezamenlijke vergadering in het kader van het voorliggende raadsvoorstel zijn onze standpunten niet veranderd. Als fractie zijn we positief over de weg die we met elkaar gelopen hebben en we zijn positief over het raadsvoorstel. We staan op een belangrijk kruispunt waarop we overgaan tot het opwekken van duurzame energie, zodat we de aarde iets beter door kunnen geven aan de generatie na ons. Daar zijn zowel positieve als negatieve kanten van, maar die moeten we met elkaar goed bespreken tijdens de participatie en deze grondig en zorgvuldig de revue laten passeren. Onze fractie ziet het gebruik van windmolens als een overgangsfase in de energietransitie. Vanavond stemmen we echter niet in met de definitieve locaties, maar met het vervolg. Dat houdt in participatie en gedetailleerde verkenning van de locaties uit de shortlist. We hebben een lang proces achter ons en we hopen dat we de goede samenwerking met elkaar verder kunnen continueren. Omdat we graag door willen gaan en vaart willen maken met het proces, dienen we samen met het CDA, Gorcum Actief en SP de motie 'Wind in de zeilen voor Gorinchem-Noord in'. Mijn collega van het CDA zal zo meteen het dictum toelichten. Daarin willen we haast maken met het realiseren van windmolens op Gorinchem-Noord, op de locatie S. Daarnaast dienen we met D66 en VVD de motie in 'Lokaal gebruik en leveringszekerheid', zijnde de spiegelmotie, zoals collega Van Santen had toegelicht; de heer Tekir zal hem zo meteen toelichten.
Voorzitter. We hopen dat we vanavond met elkaar een positief besluit kunnen nemen over het raadsvoorstel en dat we in de volgende fase een grondige en zorgvuldige participatie kunnen starten. We wensen hierbij beide colleges Gods zegen toe.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Pagter voor uw bijdrage. Ik wil het woord geven aan de heer Van den Hof namens de fractie van de VVD Molenlanden.

De heer Van den Hof: Dank u wel, voorzitter. Na de commissievergadering die we gezamenlijk hebben gevoerd, zijn ook wij niet van standpunt veranderd. Wij vinden nog steeds dat het windbod veel en veel te hoog is. Dat is ook de reden waarom wij een motie gaan indienen, getiteld 'Geen extra windturbines'.

Motie M2023-23: Geen extra windturbines.
Ondergetekenden stellen de volgende motie voor:
Wij roepen het college op om het windbod te verlagen van 562 TJ naar 102 TJ. Dit betekent (naast de huidige en reeds vergunde turbines) dat we geen extra windturbines in het Groene Hart meer hoeven te realiseren binnen de RES Alblasserwaard.
Wij constateren dat de zoekgebieden buiten het Groene Hart zoals vastgesteld in de RES 1.0 zijn afgevallen en er geen extra windturbines wenselijk zijn in ons mooie polderlandschap.
Wij vragen het college dit omdat:

- er geen acceptabele locaties meer overblijven na het afvallen van de 2 zoekgebieden zoals vastgesteld in de RES 1.0.
- nieuw te realiseren winturbines desastreus zijn voor de landschappelijke kwaliteit;
- er grote negatieve effecten van turbines zijn op kwaliteit van leven, milieu en natuur;
- innovaties (zoals bijvoorbeeld geothermie, energieopslag, waterstof en lokale energiehubs) met veel minder impact een goed alternatief zijn.

Namens de volgende leden van de gemeenteraad van Molenlanden:
VVD, Arno van den Hof

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van den Hof voor uw bijdrage. De fractie Gorcum Actief, mevrouw Hamann, aan u het woord.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Het is nog maar drie werkdagen geleden dat we dit raadsvoorstel in de gezamenlijke commissie bespraken. Zoals we toen al hebben gezegd, zijn we blij met het zorgvuldig doorlopen proces. En ja, we spreken het nog maar eens uit: dat hadden we eerder moeten doen, want dat had ons veel problemen bespaard. Zoals donderdag uitgesproken, heeft de gemeente Gorinchem slechts een klein grondgebied met alleen ruimte voor een windpark, al dan niet gecombineerd met zon, op Gorinchem-Noord, aansluitend bij het nieuwe bedrijventerrein de Groote Haar. Dat is de locatie waar het bij ons allemaal moet gaan gebeuren en daar willen we vaart mee maken. We zijn het wel een beetje eens met de heer Van den Hof dat het bod misschien wel wat hoog is voor ons, maar daar zijn wel redenen voor. In de eerste plaats hebben we de ambitie een goede bijdrage te leveren aan de energietransitie, met het oog op de toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen. Het tweede argument is dat de tegenwoordig energieonzekerheid voor zowel inwoners als bedrijven de situatie heel lastig maakt op het gebied van energie. De Alblasserwaard, en Gorinchem maakt deel uit van de Alblasserwaard, kent een mooi bedrijfsleven dat op het gebied van energie bestaanszekerheid wil. Netcongestie kan ons allemaal de das omdoen, ook voor wat betreft werkgelegenheid. Ten derde zien wij kansen op het gebied van lokaal eigenaarschap. Windturbines leggen immers geen windeieren. We denken daarbij aan corporaties met omwonenden in de eerste plaats, maar ook aan collectieve inkomsten voor de gemeenschap, misschien wel voor de verwarming van het nieuwe zwembad bijvoorbeeld. We willen dus vaart maken en dienen daarvoor samen met CDA, ChristenUnie/SGP en SP een motie in, ‘Wind in de zeilen voor Gorinchem-Noord’. De heer Van der Geest van het CDA zal deze motie strakjes voor ons indienen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hamann. De spanning wordt wat opgevoerd, meneer Van der Geest, voor uw bijdrage straks, maar eerst luisteren we naar de heer Van der Koelen, die volgens mij nog driekwart minuut heeft.

De heer Van der Koelen: Bedankt voorzitter. Volgens mij één minuut, want de heer De Jong en ik hebben het netjes verdeeld, maar ik zal het ook kort houden.
Voor ons ligt een raadsvoorstel, een shortlist bezoeklocaties. Het proces om hiertoe uiteindelijk te komen vanavond is in onze ogen gewoon goed doorlopen. De commissievergadering en deze raadsvergadering vinden wij wel heel erg kort op elkaar liggen, zeker als je tot een goede besluitvorming bij ons intern wilt komen, en dat zal niet alleen bij de fractie PM geweest zijn, maar ook bij de andere fracties. Wat gelukkig wel gebeurd is, is dat de diverse fracties elkaar de afgelopen dagen heel snel en goed hebben kunnen vinden en daarmee de diverse moties en amendementen hebben kunnen opstellen en vaststellen. Vanuit Doe Mee! hebben wij de heer De Lijster gevraagd of hij het een en ander kon verwoorden, en dat heeft hij heel netjes gedaan. Het proces, zoals door hem beschreven, is doorlopen en zouden we ook heel graag willen volgen, met name de start bij de provincie Zuid Holland, om daar in eerste instantie te vragen of zij kunnen instemmen met de shortlist zoals vastgesteld en aanvullingen via de K16.
Dank u.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van der Koelen voor uw bijdrage. Ik wil het woord geven aan de heer Tekir van de fractie van D66 Gorinchem.

De heer Tekir: Dank u wel, voorzitter. Vanavond ligt nog geen definitieve locatiekeuze voor, maar kiezen we er wel voor om een zestal locaties verder te verkennen. Mocht die verkenning om welke reden dan ook mislukken, dan vallen we terug op de locatie Avelingen. En aangezien je een broedende kip niet moet storen, is mijn fractie van mening dat een ‘go’ vanavond de enige logische keuze is. Tegelijkertijd hebben

wij wel onze reserves bij de locatie Gorinchem-Noord, dat overigens niet alleen op het grondgebied van Gorinchem ligt, maar ook op dat van Molenlanden. Voor Gorinchem is dit stukje nog de enige uitbreidingslocatie voor toekomstige woningbouw en die kans willen wij niet onmogelijk maken. Daarom verzoeken wij de colleges om daar zoveel als mogelijk rekening mee te houden, net zoals in het rapport van Arcadis ook melding wordt gemaakt van bijvoorbeeld woningbouwontwikkeling bij Oud-Alblas. Als we op Gorinchem-Noord, of Molenlanden-Zuid, hoe je het noemen wilt, geen windmolens willen plaatsen, ligt de weg vrij om als beide gemeenten de krachten te bundelen voor een flinke woningbouwimpuls. Natuurlijk is dit idee nog prematuur, maar we staan hier wel aan de vooravond van ruimtelijke keuzes die voor tientallen jaren bepalend gaan zijn in onze gemeenten en dat vraagt om openheid, realisme en vooruit durven kijken. Vanuit die blik zullen wij de definitieve voorstellen volgend jaar beoordelen.
Voorzitter. Dan de spiegelmotie die al meermalen is aangekondigd. Ik zal daarop ingaan. Ik was blij toen een collega-raadslid uit Molenlanden, de heer Leenman van de SGP Molenlanden, vorige week opriep om lokaal gebruik als randvoorwaarde te hanteren bij de verdere verkenning. Daar sluiten we vanuit Gorinchem graag bij aan door dezelfde oproep ook in de Gorcumse raad te verankeren. Daarom dient D66 samen met ChristenUnie/SGP en VVD diezelfde motie in met als titel ‘Lokaal gebruik en leveringszekerheid’. Ik zeg er meteen bij dat het woord ‘lokaal’ discutabel is, want wat is ‘lokaal’ als we als regio Alblasserwaard een gezamenlijke ambitie neerzetten? Is er wel een begrenzing te hanteren van zoveel kilometer of de harde gemeentegrens? Allemaal vragen waarvan we de uitwerking, denk ik, moeten overlaten aan de colleges. De achterliggende gedachte is leidend en die is volgens mij kraakhelder, namelijk onze eigen inwoners en bedrijven mee laten profiteren van de energieopbrengst, niet alleen financieel, maar ook in kilowatturen stroom.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Uw motie heeft, heb ik begrepen van mijn collega, de code M01 gekregen en is ingediend door D66, ChristenUnie/SGP en VVD uit Gorinchem, met als titel ‘Lokaal gebruik en leveringszekerheid’.

Motie M01: Lokaal gebruik en leveringszekerheid
Ondergetekenden stellen de volgende motie voor:

1. in de participatie en planontwikkeling als randvoorwaarde te hanteren dat:
    a. de energieopbrengsten van zowel wind- als zon allereerst bedoeld zijn om bijvoorbeeld via lokale energiehubs zowel de effecten van netcongestie te minimaliseren alsook lokale leveringszekerheid te maximaliseren;
    b. daarbij de volgende gelaagdheid te hanteren: primair bedoeld voor omwonenden en bedrijven binnen een straal van ca. 1 km van betreffende windturbine, secundair voor gebruik binnen de eigen gemeentegrenzen en tertiair voor de RES regio;
2. medio 2024 met een integraal plan van aanpak te komen inzake leveringszekerheid voor alle bedrijventerreinen en kernen waarbij de inzet is om lokaal opgewekte energie op de kortst mogelijke termijn middels bijvoorbeeld energiehubs en -opslag maximaal in te zetten voor lokaal gebruik;
3. in een tijdig en vroeg stadium hierover al afspraken te maken met provincie en netbeheerders;
4. over de voortgang van bovenstaande te rapporteren voorafgaand aan het raadsvoorstel inzake besluitvorming over definitieve zoeklocatie(s).

Wij vragen het college dit omdat:

- leveringszekerheid en netcongestie ook in onze gemeente een issue gaat worden;
- het de participatie niet bevordert wanneer de opgewekte energie niet primair ter beschikking komt van onze eigen inwoners

Ilhan Tekir
Maarten de Pagter

Niels van Santen

De voorzitter: Dan toch de al vier keer aangekondigde spreker die een motie gaat indienen, heb ik begrepen, de heer Van der Geest, CDA-fractie Gorinchem.

De heer Van der Geest: Dank, voorzitter, ook dank voor de gastvrijheid dat we hier kunnen vergaderen. Vanmorgen was het groot nieuws: uit het onderzoek van het CBS onder 18.000 respondenten is gebleken dat 3 op de 4 Nederlanders zich zorgen maken over de klimaatverandering, maar ook dat 58% zich zorgen maakt over bijgaande kosten die ermee te maken hebben en dat 4 op de 5 het een goed idee vindt dat de overheid zich bezighoudt met klimaatbeleid. En toen dacht ik wel: fijn dat we daar vanavond over mogen spreken als gezamenlijke raden, want daar gaan we vanavond over, daarvoor gaan we vanavond weer een stap in de goede richting zetten hopelijk. Zoals ik vorige week ook al zei: ik ga geen uitspraak doen over de locatie op Molenlands grondgebied, dat laat ik aan mijn collega's van de raad daar. Maar ik ga de twee minuten niet vol praten, want ik zie de spanning op ieders gezicht hier wat nou die motie dan inhoudt die al drie keer aangekondigd is en wij hier de vierde keer. De motie draagt de titel "Wind in de zeilen voor Gorinchem-Noord', wordt mede ingediend door ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, SP en PvdA en wil eigenlijk ook het signaal richting onze eigen bedrijven en onze eigen inwoners geven, dat wij er serieus mee aan de slag willen, maar ook richting onze collega's in Molenlanden. U heeft het vorige week ook vaak gehoord: wij willen ook onze flinke steen bijdrage daaraan met de reeds vergunde winturbines die nog steeds tot stand moeten komen, met de een of twee extra windturbines die daar kunnen komen misschien, en wij vragen het college van Gorinchem om in die shortlist – we gaan wel met de hele shortlist aan de slag als het aan ons ligt – zich maximaal in te spannen om drie tot vier windturbines daar te realiseren, zodat wij naar onze energiebehoefte ook onze bijdrage kunnen leveren. Ik hoop dat onze motie niet al te veel tegenviel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor het indienen van de M02 Gorinchem, ingediend door de fracties van het CDA, ChristenUnie/SGP, SP en PvdA.

Motie M02: Wind in de zeilen voor Gorinchem-Noord
Wij vragen het college om/ wij geven het college de opdracht om:
bij de uitvoering van de onderzoeken en participatie op de shortlist:

1. al het mogelijk te doen om de reeds vergunde windturbines (2) op Gorinchem-Noord te realiseren;
2. prioriteit te geven aan de onderzoeken om extra windturbines (1-2) te realiseren in zoeklocatie S;
3. zich maximaal in te spannen zodat Gorinchem haar bijdrage levert aan de hernieuwbare energie via Wind in de RES Alblasserwaard.

Motivatie
Gorinchem heeft een substantieel aandeel in het energieverbruik van de RES Alblasserwaard. Gorinchem kent veel industrie, de nummer twee (na verkeer en vervoer) in waarvoor het energie in onze regio wordt gebruikt. We willen voor inwoners en ondernemers zorgen dat er stappen worden gezet om duurzame, hernieuwbare energie te realiseren. Zodat ondernemers bestaanszekerheid hebben om de toekomst van hun bedrijf zeker te stellen, mede met oog op de afgekondigde netcongestie, en zodat inwoners regionaal opgewekte, duurzame energie kunnen afnemen.
in de RES tot 2030 moeten we daarom vaart maken met zon en wind. Als gemeente Gorinchem willen we onze steen daaraan bijdragen. We hebben beperkt onbebouwd grondgebied waar dit kan. Boven het nog te realiseren bedrijventerrein Groote Haar zijn al 2 windturbines vergund. Daarom willen we het college vragen het maximale doen wat in haar macht ligt om op Gorinchem-Noord in totaal 3-4 windturbines te realiseren en zo een substantiële bijdrage te leveren aan de oplossing van onze gezamenlijke zoektocht met de gemeente Molenlanden naar locaties voor wind.

Joost van der Geest
Maarten de Pagter
Everdien Hamann
Ariën van Houwelingen
Jack Oostrum, PvdA.

De voorzitter: Het woord is als laatste aan de SP Gorinchem, de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. Als SP staan wij erom bekend dat we kritisch zijn op fossiele brandstof. Of het nou gaat om fossiele subsidies of om grote vervuilingen, inwoners en kleine bedrijven blijven de rekening betalen voor het klimaatbeleid en dat is niet rechtvaardig. Aan de andere kant is de SP helemaal geen groot voorstander van windturbines op land, vooral vanwege de grote gevolgen daarvan op gezondheid. Het RIVM is niet voor niets een expertisecentrum gestart dat kijkt naar de gevolgen voor de volksgezondheid als er windturbines worden geplaatst. We zien vooral kansen in zonnepanelen. Een voorstel van de SP om van zon op dak de norm voor het opwekken van duurzame energie te maken, werd twee jaar geleden nog aangenomen door de Tweede Kamer. Toch zitten we hier vanavond voor zoeklocaties voor windturbines. Natuurlijk begrijpen wij ook dat door het opwekken van energie via windturbines voorkomen kan worden dat opwekking van energie via fossiele bronnen plaatsvindt, in ieder geval vermindert. Maar ook aan windturbines kleven nadelen, zowel voor het milieu als voor de gezondheid en veiligheid van mensen. Dat is voor ons ook de reden geweest om af te zien van Gorinchem-Oost en Avelingen, niet vanwege de horizonvervuiling of het stadsgezicht, maar samengevat om drie eenvoudige redenen: gezondheid, veiligheid en overlast. Daarom zijn naar de mening van SP strenge normen voor gezondheid, veiligheid en overlast om omwonenden en werknemers en ondernemers te beschermen meer dan wenselijk.
Terug naar de zoeklocaties. Het was een fijn proces. Het is al vaker gezegd: we hadden op deze wijze moeten starten. Want wanneer je het realistisch benadert, zoek je naar het best haalbare en daarvoor zijn kaders nodig, filters om over de kaart te leggen, om zo tot realistische locaties te komen. Maar wat is meer waard: werelderfgoed of een open landschap, netinpassing of gebruik bij de bron? Gezondheid, veiligheid en overlast, of beter gezegd: woongenot staat voor de SP bovenaan het lijstje, maar we zijn er ons zeker van bewust dat het zou betekenen dat vanwege de ruimte mogelijk de turbines in Molenlanden komen te staan en dat is met het oog op de voorgeschiedenis van dit soort dossiers niet wenselijk. Daarom heeft de SP de voorkeur om bij Gorinchem-Noord vak S te starten met het onderzoeken wat mogelijk is en eruit te halen daar wat kan, juist omdat wij zeker ook de verantwoordelijkheid voelen. Daarom doen wij mee met de motie ‘Wind in de zeilen voor Gorinchem-Noord’ die zojuist is ingediend. Verder staan we helemaal achter het voorstel.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van Houwelingen. U was de laatste van de sprekers van beide raden. Dank daarvoor, ook dank voor het bewaken van de tijd daarin. De wethouders die gaan antwoorden kunnen onderling bepalen wie als eerste gaat. Zo te zien is er geen schorsing nodig voor overleg. Als eerste is het woord aan de heer Lock, wethouder van de gemeente Molenlanden, daarna de heer De Boer. Ik stel voor om straks aan u te vragen of u nog een schorsing wenst na het antwoord van beide wethouders, dan heeft u tijd om erover na te denken. Meneer Lock, aan u het woord.

Wethouder Lock: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Iedereen bedankt voor de geleverde bijdrage, zowel in de commissievergadering als in deze raadsvergadering. Ik spreek niet alleen u, ik spreek heel veel inwoners, want we zijn veel op pad, ik kom bij boeren die graag hun land beschikbaar stellen, bij

ondernemers die een hoog energieverbruik hebben en worstelen met de vraag hoe het verder moet met hun bedrijf in de toekomst en hoe ze hun concurrentiepositie kunnen vasthouden, wat duurzaam opgewekte energie daarin kan betekenen als ze vastlopen, inwoners die bezorgd zijn, zoals ook in bijdragen is aangegeven, over gezondheid, over uitzicht, over aantasting van het landschap en natuurliefhebbers die ook zo hun mening hebben bij windenergie. Iedereen heeft zijn opvatting, zijn belang en zijn positie en samen leven we in de samenleving. Ik denk dat dat vanavond ook in de raadsbijdragen overduidelijk naar voren is gekomen, waarvoor dank.
Vanuit de commissievergadering en de dingen die aangekondigd zijn, wil ik kort reageren op de inbreng vanuit de Molenlandse fracties en u gaat in de tweede termijn kijken wat u daar onderling van overneemt. Als de voorzitter dat goed vindt, doet ik dat in de volgorde van indiening.
Als ik het allemaal goed heb onthouden, is het begonnen met het amendement van de fracties van Doe Mee!, CDA, VVD en Progressief Molenlanden. Als ik de bijdragen van de heren De Lijster, De Jong, Van der Koelen en Van den Hof goed begrepen heb, is de intentie om gelijk over te steken met de provincie, zodat de provincie ons achteraf niet verrast, en voordat wij de stap nemen naar zoeklocaties, want dat is het enige wat we doen, de participatie met de bevolking komt nog en de participatie gaan we niet in heel Molenlanden doen op die 30 longlistlocaties, maar alleen op de 6 locaties die aangewezen zijn, dus de bevolking is nu aan zet, maar laten we het alleen doen op de locatie waarvan we ook weten dat de provincie daarin meegaat, dus gelijk oversteken, en ook: wat wilt u vervolgens doen met kaart 16? De locatie die daarop staat, is namelijk de locatie Avelingen. Dat is de geest en achter die geest kunnen we als college ook staan. Dus de geest van het amendement is wat ons betreft prima; daar heeft u als raad recht op, daar hebben de inwoners recht op en daar heeft het proces recht op. Dat is de inhoud. De vorm is wat ons betreft echter niet een gelukkige en daarom wil ik de fracties namens de wethouders oproepen om daar nog eens goed naar te kijken. Het heeft met een aantal dingen te maken. Eén: op het moment dat je amendeert, moet je eigenlijk als twee raden amenderen. Vandaag sta ik hier als wethouder van de gemeente Molenlanden, morgen ben ik ook voorzitter van de RES-regio Alblasserwaard en we moeten wel met die gemeenten verder vanuit één besluit en één opdracht, zodat je dat in de uitvoering goed kunt oppakken. Dus de vorm is wat ons betreft niet zozeer een amendement als wel een motie, ook omdat je het dan wat minder strak en scherp zet en je dus ook veel beter kunt onderhandelen met de provincie. Dat is één.

De voorzitter: Interruptie van de heer De Lijster.

De heer De Lijster: Ik hoor de wethouder zeggen dat een motie beter is, maar ik kan me ook voorstellen dat, als de Gorcumse raad hetzelfde amendement indient – en inhoudelijk zie ik daar in ieder geval geen bezwaar tegen –, dat u ook al helpt.

Wethouder Lock: Dat kun je pas na de stemming zien, hè, dat is een beetje de ellende. Ik hoor pas in de tweede termijn of Gorinchem het ook zou overnemen, daarom zou ik er echt bij u op willen aandringen om het amendement om te zetten in een motie. Op het moment dat beide raden het doen, hebben we een raadsvoorstel en dan vervalt het argument dat ik net gaf, daar hebt u volledig gelijk in, maar ik roep u wel op daar rekening mee te houden.
Het tweede: we hebben al gesondeerd met de provincie, tot en met de gedeputeerde aan toe, en ik kan u zeggen dat bij de gedeputeerde al een voorstel klaar ligt over de zes locaties die hier liggen, om een appreciatie van het college van Gedeputeerde Staten te geven over hoe zij tegen die zes locaties aankijken. Dat betekent dat we op heel korte termijn, dus veel eerder dan Q3 zoals u voorstelt, het antwoord al zullen

weten, en dat antwoord zullen we u graag mededelen op het moment dat het bekend is. Straks zal ik namens de wethouders met een voorstel komen over hoe het ook kan als u er een motie van maakt.
Het andere punt gaat over kaart 16. Daar zitten juridisch nog wel wat haken en ogen aan, omdat Avelingen op kaart 16 staat. Op het moment dat Provinciale Staten gevraagd wordt om dat eraf te halen, of erop te laten staan, moeten ze een vergelijking hebben met het proces dat wij nu lopen en dat proces kun je pas doen op het moment dat je weet dat je een vergelijking kunt maken in een plan-MER van: hoe vallen dingen tegen elkaar weg en hoe blijven ze erop staan? Op het moment dat u dat afhankelijk maakt van uw besluitvorming in de participatie en naar de participatie toe, dan zet u ons eigenlijk vast, want dan moeten we wachten op locaties die niet komen omdat u niet doorgaat en blijft Avelingen op kaart 16 staan en kun je het proces al voorspellen. En na die appreciatie over die 6 locaties gaat de provincie natuurlijk ook haar eigen dynamiek volgen. Dus ons dringende advies is om in de motie het in stand houden van Avelingen op kaart 16 niet voorwaardelijk te laten zijn in de besluitvorming die u neemt als raad, dus het antwoord van de gedeputeerde te nemen, en ik voorspel hoe het antwoord er ongeveer zal uitzien naar aanleiding van de sondering die we al gehad hebben, en dat dan te nemen zoals het is.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van der Koelen.

De heer Van der Koelen: Dank, voorzitter. De enige vraag die ik nog heb, is hoe u dan met die K16 het participatieproces ziet, want dat is ook een belangrijke. Als die namelijk nog steeds blijft oplopen, kan het nog steeds tot allerlei discussies leiden en kan het participatieproces pas starten op het moment dat er een definitieve keuze gemaakt is.

Wethouder Lock: In de plan-MER wordt vanuit de uitgangspunten die de provincie zelf hanteert een vergelijking gemaakt en op basis van die vergelijking wordt ook gekeken hoe het besluit uitvalt, en daar gaan Provinciale Staten uiteindelijk over. Ik denk niet dat Provinciale Staten erop zitten te wachten dat u als raad beslist wat zij moeten beslissen. Omgekeerd zou u dat als raad vanuit de Provinciale Staten denk ik ook niet echt op prijs stellen.

De heer Van der Koelen: Dat is duidelijk. Maar het moment dat je een participatieproces start over de mogelijke locatie, of de shortlist, waarvoor de voorkeuren zijn, moet je wel weten of je een K16 wel of niet gaat meenemen.

Wethouder Lock: Dat is juist onderdeel van dat plan-MER-proces dat komen gaat en bepalend is voor de vraag of en, zo ja, hoe gebieden op de kaart komen. Meer kan ik er niet van maken. Dus we kunnen akkoord gaan met de inhoud en de geest, maar wel met inachtneming van de gemaakte kanttekeningen en ons voorstel is om, met wat we nu van de provincie weten, het besluit om te zetten in: alleen verder te gaan met die locaties die de appreciatie van Gedeputeerde Staten hebben, dus alles wat ze niet appreciëren, nemen we ook niet mee in de participatie, dus dat we in die zin ook dat laatste punt aanpassen.
De motie ‘Zorgvuldige planvorming het oog op het landschap’ is wat ons betreft ook akkoord, maar ik wil de heer De Lijster wel de volgende vraag stellen. Het uitgangspunt is dat we in principe naar vier gaan, tenzij in het proces dat we met elkaar gaan lopen de verhouding net anders loopt en er goede redenen zijn om dat vier anders te doen. In die zin lezen we het woord ‘uitgangspunt’. Ik wil er aan de voorkant helder over zijn hoe wij dat interpreteren. Als dat de juiste interpretatie is, kunnen we de motie als zodanig aanbevelen.

De voorzitter: De heer De Lijster.

De heer De Lijster: Ik denk dat dit de juiste interpretatie is.

Wethouder Lock: Dan hebben we daar hetzelfde beeld bij en dat vind ik voor de rest van het proces ook een belangrijke constatering.
'Geen windmolens in 2050' kunnen we ook omarmen, op één punt na, en dat is het derde punt. De geest van de motie, zoals wij hem begrijpen, maar dat is ook weer een vraag aan de heer Leenman, is de volgende. Slopen en gebiedsherstelverplichting is onderdeel op het moment dat de vergunning stopt en dat is onderdeel van de vergunning. Als er alternatieven zijn, gaan we gewoon door met slopen. Als die alternatieven er niet zijn, ben je wel verplicht om op dat moment te kijken hoe je dan die energieopwek doet. Tegen die achtergrond interpreteren we punt 3, maar zoals u het geformuleerd hebt is het een opgave die zelfs het ministerie van Economische Zaken nog niet aankan, omdat het een heel brede opdracht is en ook ver in de toekomst ligt. Als u als gemeenteraad een paar ton beschikbaar stelt om dat onderzoek te doen, willen we dat best doen, maar het wordt wel heel ingewikkeld om dat op heel korte termijn te doen. Dus ons voorstel is om dat punt of te schrappen, of te veranderen in dat bullet 2 vervalt op het moment dat er geen alternatieve energiebronnen beschikbaar zijn. Als u hem in die zin interpreteert of aanpast, kunnen we hem ook omarmen.

De voorzitter: Meneer Leenman denkt na, zie ik, maar ik zie een hand van meneer Timmer.

De heer Timmer: Dank u wel. Ik had op dit punt ook nog een vraagje. Wij zijn mede indiener van de motie, maar die 2050 is ook een beetje discutabel, denk ik. Stel je voor: in 2030 staan die molens er nog niet en twee jaar later komt er nog een molen bij, dat moet iets rekbaarder zijn naar mijn mening. Wat is uw visie daarop?

Wethouder Lock: Het is natuurlijk een motie en geen amendement en moties zijn in uitvoering wel wat flexibeler. Je kunt handelen in de geest van de motie. Ik denk dat het ook exact het punt is dat ik zonet heb aangeven, mede namens wethouder De Boer: als je dat derde punt te strak formuleert en je gaat slopen op het moment dat er geen goede alternatieven zijn, of het zonde is om het op dat moment te doen, moet je er wel een ontbindende voorwaarde aan hebben, ook om geen kapitaalvernietiging te doen, want dat is denk ik de achtergrond van uw vraag.

De voorzitter: Nagedacht, meneer Leenman?

De heer Leenman: Zeker. Op het moment dat er geen alternatieven zijn, denk ik dat er t.z.t. opnieuw een politieke meerderheid voor gevonden moet worden om door te gaan met wind na 2050. Ik denk dat het heel belangrijk is nu om de streep te trekken: na 2050 geen windmolens in de Waard en in die zin dus ook die sloopverplichting mee te nemen en inderdaad op zoek te gaan naar alternatieven. Het duurt nog ruim 20 jaar voordat we zover zijn, we kunnen nu nog niet vastprikken wat dat zal zijn, maar we kunnen dat wel verkennen met elkaar. Het zaadje moet geplant zijn, in die zin van: jongens na 2050 geen wind, maar wat anders. Ik hoorde collega Van den Hof een aantal alternatieve innovaties noemen, kernenergie bijvoorbeeld. Laten we die verkenning met elkaar opstarten in de sfeer van ideeën, mogelijkheden; dat hoeft niet uitputtend te zijn.

Wethouder Lock: Ik lees met enige nadruk en klemtoon uw zin voor, dan snapt u ook wat voor beeld wij krijgen uit punt 3: "een beeldvormende verkenning hoe vanaf 2050 te voorzien in 100% hernieuwbare energie, niet zijnde grote windturbines". Dat is een hele fundamentele opdracht, die je alleen goed kunt beantwoorden op het moment dat je hem ook echt onderbouwt en voorbij 2050 kunt kijken, en dan vraagt u wel heel erg veel van de profetische gaven van het RES-team.

De heer Leenman: Mag ik een suggestie doen? Het derde punt zou dan wat mij betreft kunnen worden: “voorafgaand aan de besluitvorming over definitieve zoeklocaties voor wind met een beeldvormende verkenning te komen, waarin mogelijke routes, ideeën en geschikte innovaties beschreven worden, hoe vanaf 2050 te voorzien”, et cetera.

De voorzitter: Er komt dus een nieuwe motie, begrijp ik, met een andere tekst daarvoor. Wethouder, ga door.

De heer Leenman: Mag ik ook nog even wat zeggen over het tweede punt?

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Leenman: De wethouder maakte ook bezwaar tegen dat punt, maar die sloopverplichting wil ik er wel expliciet in houden en niet voorwaardelijk maken. Of begrijpen we elkaar nu verkeerd?

Wethouder Lock: Ja, nu heb je mij niet begrepen. Ik wil alleen...

De heer Leenman: Met de aangepaste 3 is 2 ook goed.

Wethouder Lock: 2 was sowieso goed. Alleen, ik wilde 3 koppelen aan de geest van 2. Als er geen alternatieven zijn, betekent dat iets voor die sloopverplichting.

De heer Leenman: Dan zijn we het eens.

Wethouder Lock: Dat gevoel had ik al.

De voorzitter: Gaat u door, wethouder.

Wethouder Lock: ‘Lokaal gebruik en leveringszekerheid’, de motie over shortlist et cetera, daar kunnen we ook in mee, waarbij er wel heel veel concrete dingen staan en er technisch nog wel het een en ander nodig is, maar de geest van de motie is dat we kijken hoe we lokaal opgewekte energie ook kunnen gebruiken voor het organiseren van energiehubs en het zelf voorzien en het bevorderen van leveringszekerheid. U gebruikt gelukkig geen absolute getallen als het gaat om hoeveelheid, maar u zegt ‘minimaal’ en ‘maximaal’, en het beste doen. In die geest willen we er ook mee aan de slag en willen we ook komen met een verdere uitwerking van een plan van hoe, zeg maar, de lokale energievoorziening er voor de RES-Alblasserwaard uit gaat zien en wat daarvoor nodig is, ook in samenwerking met provincie en Stedin. Dat is ook iets wat we nodig hebben om de juiste keuzes te kunnen maken, niet alleen over windenergie, maar ook over allerlei andere dingen die van belang zijn om te kunnen omgaan met de netcongestie en de leveringszekerheid.

De voorzitter: Interruptie van de heer De Jong van het CDA Molenlanden.

De heer De Jong: Voorzitter, dank u wel. Wij vragen ons af of het in de vergunningverlening niet een extra drempel gaat worden als de motie wordt aangenomen, omdat iemand die een vergunning gaat aanvragen dan dus de hele zaak met hubs en energiecontracten met afnemers en zo geregeld moet hebben voordat de aanvrage ontvankelijk verklaard wordt. Ga je dan niet het paard achter de wagen spannen? Wat denkt u daarvan?

Wethouder Lock: Op het moment dat je het gaat regelen als je de vergunning aanvraagt, gebeurt exact wat u vertelt. Waarom wij hem omarmen, is dat het voor ons ook wel een hefboom is naar de anderen, bijvoorbeeld de netbeheerder, van: joh dit, dit is wel wat wij met elkaar willen, zoek naar oplossingen om

te kijken hoe we die energie in kunnen zetten. In die zin ben ik ook blij dat het een motie is en geen amendement, want dan moét je. Daarom heb ik ook gezegd dat wij in de geest van de motie willen handelen en dit ook willen gebruiken om met de partijen die ermee te maken hebben aan tafel te gaan zitten en keuzes te maken en onze bedrijven en inwoners ook zoveel als mogelijk te ondersteunen met datgene wat we met elkaar doen.

De heer De Jong: Dus ik begrijp dat u wilt toezeggen dat, als deze motie aangenomen wordt, dat geen belemmering gaat worden voor vergunningverlening?

Wethouder Lock: U vraagt om een toezegging; dan moet ik even snel scannen wat ik zeg als ik die toezegging doe.

De heer De Jong: Onze steun voor deze motie is niet essentieel, want die wordt toch aangenomen, maar voor ons is dit wel de aanleiding om te zeggen of we voor of tegen zijn.

Wethouder Lock: Dat is één. Twee: democratie is de helft plus één, en ik ben niet zo van dat type democratie. Als we draagvlak in de samenleving zoeken, vind ik dat er ook draagvlak in politieke zin moet zijn. Dus ik hecht er wel aan dat u in kunt stemmen, ook met dit soort moties, om juist ons een steun in de rug te geven voor de initiatieven. Voor zover ik het even snel scannend overzie, denk ik niet dat we het in vergunnende zin gaan doen, maar we gaan wel kijken bij initiatiefnemers hoe die in de wedstrijd zitten. Degenen die hiervoor een plan hebben, weten hoe ze het aan moeten pakken, kunnen aangeven hoe ze het aanpakken en hebben wel een streepje voor ten opzichte van anderen. Dus aan de voorkant regelen en niet op het moment dat je de vergunning af gaat geven, want dan wordt het een heel ingewikkelde.

De heer De Jong: Dan is het CDA niet het vijfde wiel aan de wagen, voorzitter, maar dan zijn het CDA 5 wielen aan de wagen.

De voorzitter: Dank u wel. Uw laatste motie nog, wethouder.

Wethouder Lock: Dat is de motie van de VVD. U wilt van 100%, als de 562 100 is, naar 18,1% van de 102 die eigenlijk al vergund of gerealiseerd is. De opgaven waarvoor we staan zijn wat ons betreft te groot om iets aan dat bod te doen, en dat is eigenlijk in de hele lijn vanuit de RES 1.0 geweest van: we houden wel aan dat bod vast. Dat gaat over wind en zon op dak; daar gaat die 562 over. U noemt alternatieven in geothermie; dat is meer voor verwarming. Dat zijn trajecten die in de warmtetransitie staan. Dat is iets wat apart van de RES is; die staan in de regionale warmtetransitie en daar zijn ze al in opgenomen en daar worden ze onderzocht, waarbij geothermie in onze Alblasserwaard helaas zo beperkt is dat het maar op één locatie zit en die kunnen we eigenlijk niet inzetten voor een warmtenet in onze gemeente. De concentratie is nu vooral op aquathermie. Dat zijn dingen die in de warmtetransitie allemaal meegenomen worden, maar niet iets afdoen aan datgene wat we aan bod rond zon en wind, want daar gaat de RES over, aangeleverd hebben. Die motie raden we dus ook af.

De voorzitter: Dat was uw betoog. Dank u wel, wethouder, voor uw bijdrage. Wethouder De Boer, aan u het woord voor het laatste stukje van de vijftien minuten, die iets zijn opgerekt door interrupties. U zult, neem ik aan, ingaan op de twee moties die ingediend zijn voor de gemeenteraad van Gorinchem. Het woord is aan wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dank u wel voorzitter. Volgens mij is dit een van de grootste raadsvergaderingen die ooit gehouden is en vooral ook uniek. Meestal gebeurt het alleen op momenten dat twee gemeenten

samenvoegen, het komt niet zo vaak voor dat gemeenten dat samen op inhoud doen. Ik vind dat wel kenmerkend voor het traject dat we de afgelopen anderhalf jaar met elkaar doorlopen hebben, dat we steeds meer samen zijn gaan zoeken naar de gezamenlijkheid en hoe we samen de RES kunnen gaan vormgeven. We hebben daar een aantal intensieve debatten over gevoerd met elkaar en we zijn volgens mij van best ver gekomen om elkaar weer te ontmoeten en elkaar te leren begrijpen, elkaar te ontmoeten in elkaars gebied, ook met de bus naar de verschillende locaties te gaan en het goede gesprek te voeren. Dat heb ik als waardevol ervaren en dat stemt mij ook hoopvol.
Om het makkelijk te maken, ga ik niet de volgorde van indiening aanhouden. Er zijn twee moties ingediend vanuit Gorinchem, maar ik heb er behoefte aan ook een aantal woorden te wijden aan een motie en een amendement uit Molenlanden. Allereerst de motie, 'Zorgvuldige planvorming met oog voor het landschap'. Ik zou mijn waardering willen uitspreken voor de toenadering die ik lees in deze motie om samen naar de toekomst te kijken en samen het RES-bod te gaan uitvoeren. Daarin kiest u voor de bewoording 'vier windmolens als uitgangspunt' en grosso modo is dat ook de zoektocht die we met elkaar hebben. Wij gaan onze stinkende best doen op Noord, waar we twee windmolens hopen bij te plaatsen, en met vier in Molenlanden hebben we met elkaar al de puzzel gelegd. Hoe mooi zou het zijn als we daarmee samen ook de eindstreep halen! Ik kan me best voorstellen dat u met vijf windlocaties, met bij elkaar bijna een opwekpotentie van 25 totale windturbines, ook naar een manier zoekt om geen schrikbeelden op te werpen richting bewoners en andere betrokkenen, maar een realistische opgave wilt presenteren. Daar heb ik ook begrip voor. In de zomer hebben we volgens mij de definitieve uitkomst, als we het hele traject hebben doorlopen, en dan kunnen we met elkaar ook een definitieve afweging maken.
Voorzitter, dan is er een motie 'Wind in de zeilen voor Gorinchem-Noord'. Dat vind ik een sympathieke motie en is volgens mij ook een hele mooie tegenhanger voor de motie die ik zojuist heb benoemd, een tegenhanger vanuit Gorinchem, waarin ook wij onze bereidheid laten zien en die ook expliciet nog onderstrepen. Als ik naar de motie inhoudelijk kijk, stel ik vast dat er echt nog wel wat meer scenario's te bedenken zijn om die locatie in te vullen dan alleen hier staat, maar ik zie deze motie vooral als een steun in de rug om het maximaal haalbare uit locatie S te halen Als ik op die manier de motie mag interpreteren, ondersteun ik die van harte.
Mijn collega heeft al het een en ander gezegd over het amendement. We wachten even rustig af wat daarmee gaat gebeuren, maar ik zou ook wel willen onderstrepen dat wij het ook in Gorinchem een reëel verzoek vinden om eerst te sonderen bij de provincie hoe zij erin staat. Je wilt voorkomen dat je aan het einde van het traject een heel mooi proces met elkaar hebt doorlopen en dat de provincie een ander besluit zou nemen. Het is wel altijd goed ons te blijven realiseren dat de provincie het bevoegd gezag blijft op windmolens. Daarom is het ook zo cruciaal dat we er met elkaar uit zien te komen, want als wij er niet met elkaar uitkomen, gaat de provincie de knoop doorhakken. Volgens mij moet je dat niet met elkaar willen in het gebied, maar moet je zelf regie willen houden over wat hier gebeurt in onze mooie regio.
Voorzitter, tot slot is er een motie, de duo-motie over lokaal gebruik en leveringszekerheid. Ik kan me grotendeels aansluiten bij wat mijn collega-wethouder uit Molenlanden daarover heeft toegelicht. Als we in de geest wan de motie mogen lezen dat we echt gaan zoeken naar hoe we de opwek zo goed mogelijk lokaal kunnen gaan wegzetten, dan steunen wij die. De tekst in de motie gaat wel iets voorbij aan hoe het energiesysteem ook daadwerkelijk in de praktijk werkt, maar de geest van de motie kunnen wij ons goed voorstellen en die sluit volgens mij ook heel goed aan bij het uitgangspunt om opwek en gebruik zo dicht mogelijk bij elkaar te organiseren. Daar zat ook deze gedachte achter en daar zijn we ook over in gesprek met onze netbeheerders, om te kijken of je dat met energiehubs op een of andere manier zou kunnen vormgeven.

De voorzitter: Ik zie een reactie uit Gorinchem.

De heer Van Santen: Het gaat ons inderdaad om de geest van de motie, zoals u net hebt uitgelegd. Dat staat ook voor ons voorop.

De voorzitter: Ook de heer Van Willigen wil nog een signaal afgeven. Ga uw gang.

De heer Van Willigen: Ja, in het kader van verwachtingsmanagement. Er kwam ineens een suggestie bij me op toen de wethouder opmerkte dat het zo mooi zou zijn als we een locatie in Molenlanden kunnen vinden met vier windturbines, omdat we er dan Gorinchem-Noord bij zouden kunnen doen, waarna we er zouden zijn. Dat zou impliceren dat dus op de shortlist op plaats nummer 1 een locatie in Molenlanden zit en dat we dan automatisch Gorinchem-Noord als shortlistplaats-nummer 2 zouden kwalificeren. Graag even daar een specificering over, want het zou zomaar kunnen dat Gorinchem-Noord niet als favoriete locatie op de shortlist naar boven komt.

De voorzitter: Wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Als ik de motie vanuit Molenlanden goed heb begrepen, is dat een uitgangspunt, een soort startpunt, van: wij streven ernaar dat we uiteindelijk in die verdeling uitkomen op deze balans tussen hoe we de opgaven oppakken in Molenlanden en in Gorinchem. Ik heb inderdaad ook aangegeven: we gaan een traject in van participatie en we weten pas in het voorjaar van ‘24 wat er kan op welke locatie. Ik denk ook dat u zichzelf de kans moet gunnen om die totale informatie tot u toe nemen en dan pas echt uw definitieve afweging te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was ook het einde van uw bijdrage, denk ik. Meneer Van Willigen?

De heer Van Willigen: Toch nog een keer terug. U suggereerde dat Gorinchem-Noord dan de tweede keus zou gaan worden, waardoor we het bod in één keer compleet zouden hebben. Dus daar vraag ik even een verduidelijking op: is dat echt wat u bedoelt?

Wethouder De Boer: Voorzitter. Ik heb het niet gehad over tweede keus, ik heb aangegeven dat de motie in Molenlanden voorstelt om vier windmolens in Molenlanden te realiseren en dat we een zoektocht hebben van zes tot tien windmolens, waarvan we, als we uitgaan van de modelmolen waarmee gerekend is in de onderzoeken van Arcadis, in principe met zes windmolens voldoende hebben om het RES-bod te realiseren, dat je in die verdeling, vier in Molenlanden en twee in Gorinchem, uiteindelijk de som compleet maakt, even volledig voorbijgaand aan wat er de komende maanden gaat gebeuren.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een reactie of interruptie van de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Een verduidelijkingsvraag eigenlijk, aanvullend over die motie waarin wordt opgeroepen om zich maximaal in te spannen voor de realisatie van Gorinchem-oord. Ik ben benieuwd, wat is dat ‘maximaal inspannen’ méér dan het zorgvuldige proces van verkenning dat u sowieso al zou doorlopen?

Wethouder De Boer: We gaan uiteraard ook een zorgvuldig proces om Noord lopen op alle locaties. Daarvoor gaat u een heel participatieplan vaststellen. Dat gaan we niet anders doen op Noord. Tegelijkertijd zien we wel dat er op Noord een x aantal barrières zijn die de realisatie daar complex maken. We hebben ooit een keer het voorbeeld gekregen van een locatie ergens anders in het land die ook bij een vergelijkbare radar in de buurt zat, waarvoor bijna 46 keer opnieuw moest worden ingetekend waar

precies de molens kwamen, totdat er een variant uitkwam die acceptabel was voor die radar. Ik vind dat we het aan onszelf verplicht zijn en ik vind dat we het aan de RES-regio, maar ook aan onze kinderen en kleinkinderen verplicht zijn om het uiterste te blijven doen om te zorgen dat we die locatie voor elkaar kunnen krijgen, met de uitgangspunten die u hebt vastgesteld, met het participatieproces dat we zuiver gaan doorlopen, maar wel dat we onze stinkende best gaan doen.

De heer Tekir: Dat snap ik, maar begrijp ik dan goed dat u niet van plan was om dat al te doen in uw proces?

Wethouder De Boer: Ik zit even te zoeken waar u naar zoekt.

De heer Tekir: We gaan straks stemmen over een motie waarin we u verzoeken u maximaal in te spannen. Ik ben op zoek naar wat dat voor u betekent in de praktijk. Kijk, ik neem aan dat we niet iets gaan doen wat niet mag, maar wat is datgene dan wel aanvullend op het zorgvuldig proces dat u gaat doorlopen? Dat wordt mij niet echt heel duidelijk.

Wethouder De Boer: Voorzitter. Ik heb volgens mij net aangegeven dat ik die motie een hele mooie steun in de rug vind en een heel goed signaal ook naar onze collega's in Molenlanden, dat wij ook bereid zijn ons deel te doen. Ik kan dat als wethouder uitspreken, maar u heeft volgens mij hier ook als twee raden met elkaar een debat en ik denk dat het goed is om dat ook uit te spreken.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdragen, beide wethouders. Ik stel u nu een schorsing voor. Meestal wordt die vanuit de raad aangevraagd, maar nu stel ik u gewoon voor om even na te denken over met name het amendement. Ik denk dat het een punt is als Molenlanden dat doet en Gorinchem daarmee te maken krijgt. De wethouder deed de suggestie om er een motie van te maken, omdat het dan wellicht uitvoerbaarder is. Misschien kunt u de schorsing gebruiken om daarover even met elkaar te spreken. Dan kunt u daarna het gesprek voeren en kunt u misschien met het amendement beginnen. Mocht er dan daarna nog een schorsing nodig zijn om een en ander met elkaar af te stemmen, dan kan dat altijd nog.

Mevrouw Hamann: Voorzitter, ik wil best voorstellen om er gezamenlijk een motie van te maken.

De heer De Jong: Voorzitter, het lijkt me goed dat de indieners van het amendement even de koppen bij elkaar steken.

De voorzitter: Ja, ik kan me voorstellen dat we eerst schorsen, zodat u even met elkaar kunt sparren. Mocht dat zo zijn, of niet zo zijn, dan kan het alsnog een keer gebeuren. Meneer Leenman?

De heer Leenman: Ik zou nog een suggestie willen doen.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Leenman: Ik hoor de heer De Jong net suggereren om de indieners van het amendement even de koppen bij elkaar te laten steken, misschien is het een idee om eerst de opinie van Gorinchem aan te horen ten aanzien van het amendement, om vervolgens te schorsen.

De heer Van der Geest: Daarom willen we als Gorcumse raadsleden juist graag een schorsing, voorzitter.

De voorzitter: Precies, ze hebben ook elkaar even nodig om te overleggen. Ik schors de vergadering een kwartier.

SCHORSING

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik wil eerst het woord geven aan de heer De Lijster, indiener van het amendement, dat het hoofdonderwerp was van de schorsing. Daarna ben ik voornemens de lijst sprekers langs te gaan die we hebben gehad. Het woord is aan de heer De Lijster.

De heer De Lijster: Dank u wel, voorzitter. Even een procedurele vraag vooraf. Ik heb nog een vraag aan de wethouder, kan hij die wellicht in deze fase beantwoorden?

De voorzitter: Formeel mag het niet, maar als het de discussie ten goede komt ben ik zo soepel om het wel even toe te staan.

De heer De Lijster: Dank u wel. Laat ik beginnen met het uitspreken van mijn waardering aan de wethouder voor de manier waarop hij ons amendement heeft getypeerd en in die zin in ontvangst heeft genomen. Ik merk dat het hem met name enigszins irriteert dat punt 4 een amendement is. Punt 4 kan gelezen worden als een vraag aan Gedeputeerde Staten om het op kaart 16 te handhaven, maar zo is het niet bedoeld. Het is bedoeld om Gedeputeerde Staten naar hun mening te vragen. Punt. Dus wij willen niet dat het gehandhaafd wordt, of dat het eraf gaat. We willen gewoon horen wat Gedeputeerde Staten vinden, omdat we dat dan als basis kunnen gebruiken bij de participatie van de inwoners. Dan weten we tenminste hoe de provincie over al onze locaties, inclusief Avelingen, denkt. Punt 3 betreft al die andere locaties, waarover we eigenlijk dezelfde vraag stellen.

De voorzitter: Wilt u daar een reactie van de wethouder op?

De heer De Lijster: Ja, daar wil ik zo meteen een reactie op van de wethouder. Het kan ook gelijk, maar…

De voorzitter: Maak uw betoog maar even af.

De heer De Lijster: Heel goed. Daarnaast hebben wij goed gekeken naar wat in dit amendement staat. We horen waarderende woorden, en die kan ik alleen maar onderschrijven, over de manier waarop de samenwerking nu verloopt tussen de twee raden en het ‘gemak’ waarmee we samen optrekken. Ik hoor ook vanuit Gorinchem een aantal zaken die ook in dit amendement terugkomen, namelijk: laten we eerst kaders helder stellen – dat hebben we nu al, maar we willen met dit amendement de kaders nog helderder stellen – en laten we vooral samen op blijven trekken. We willen eigenlijk een oproep doen om het genot van dit amendement ook aan Gorinchem ten gunste te laten komen, om ook hun participatie in hetzelfde traject mee te laten lopen. Met andere woorden: wij zouden het erg waarderen als ook Gorinchem dit amendement, om het maar plat uit te drukken, zou kopiëren en ook zou aannemen. Ik lees het nog maar even in: instemmen met totstandkoming van de longlist en de afweging om van de longlist naar shortlist te komen – volgens mij is daar geen discussie over –, instemmen met de bewonersparticipatie, maar eerst even on hold te zetten totdat we de uitspraken van de provincie hebben, dan de provincie vragen om over die shortlistlocaties nog even met ons hun mening te delen, en over Avelingen, en dan die reactie van de provincie, eventueel de aangepaste shortlist op basis van die uitspraken van de provincie aan de raad ter vaststelling voor te leggen en dan gezamenlijk met zijn allen het participatietraject in te gaan met dezelfde uitgangspunten en op dezelfde momenten. Dus dat is eigenlijk een uitnodiging die ik aan de Gorcumse fracties wil doen.

De voorzitter: Ik stel voor eerst de wethouder te laten reageren op uw vraag en dan de Gorcumse fracties even te laten reageren op het verzoek dat de heer De Lijster namens de indieners van het amendement doet. Wethouder, zou u die ene vraag die nog werd gesteld kunnen beantwoorden voor de helderheid van de discussie en de scherpte daarin?

Wethouder Lock: Ik kan het niet scherper zeggen dan ik in eerste termijn heb gedaan, namelijk dat de definitieve afweging rond Avelingen op kaart 16 een onderdeel is van het hele plan-MER-proces en ze dan pas die appreciatie op dat moment kunnen geven. Als ze meer durven te zeggen dan dat, is dat aan hen, maar daar ga ik niet over. Dit is wat je mag verwachten en dit is wat ik daarin ook teruggeef.
Nu ik hier toch sta, toch ook een klein vraagje aan de heer De Lijster. Omdat die appreciatie al onderweg is en in december komt, hadden wij voorgesteld punt 6 te definiëren als: op basis van de appreciatie van Gedeputeerde Staten de dan geldende shortlist als uitgangspunt te nemen voor het participatieproces, omdat je dan al weet welke Gedeputeerde Staten niet appreciëren. Dat dat scheelt een raadsvergadering en heel veel tijd en werk. Dat was nog een oproep die ik deed in mijn bijdrage in eerste termijn en daarover heb ik niets terug gehoord van de heer De Lijster.

De voorzitter: Meneer De Lijster, in die geest 6 lezen?

De heer De Lijster: Ja, ik wil in die geest 6 lezen. Alleen zou dan punt 5 enigszins aan waarde verliezen, want dan ga je op dat moment die aangepaste shortlist bij punt 6 al automatisch meevoeren en daar zeggen wij van: wij willen hem echt even via de raad opnieuw hebben. Dat is denk ik voor beide raden een mooi moment, omdat we dan allebei kennis kunnen nemen van die nieuwe criteria, van de mening van de provincie en daarmee het participatieproces met onze inwoners in kunnen gaan. Ik denk dat zowel de Gorcumse als de Molenlandse inwoners er recht op hebben om aan de voorkant te weten wat die kaders zijn.

De voorzitter: Dus het zou een iets andere tekst worden, begrijp ik. Maar laten we eerst luisteren wat Gorinchem ervan vindt om, zoals de heer De Lijster voorstelde, een zelfde soort amendement te kopiëren en in te dienen in haar raadsvergadering, zodat we eensluidend verhaal hebben. Vindt u het goed dat ik dan de lijst langsloop van de Gorcumse insprekers die ook in de sprekerslijst stonden?

De heer Van Santen: Ik wil er wel op reageren…

De voorzitter: Laat ik beginnen bij de heer Roeland en zo het rondje vervolgen.

De heer Roeland: Dank u wel, voorzitter. Van het amendement dat net aangehaald werd heeft de wethouder duidelijk gezegd dat het eigenlijk niet de juiste vorm is om mee aan de gang te gaan en dat het het proces zou kunnen belemmeren, terwijl een motie volgens ons meer speelruimte geeft.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Het wordt nu heel ingewikkeld, want de belangen liggen ook wel anders qua gemeente heb ik nu het gevoel. Ik voel er heel veel voor om het amendement aan te houden, zodat we in ieder geval nog even goed kunnen overwegen wat de gevolgen zijn. En als er een boel van de provincie af komt, waarom zouden we die informatie dan niet meenemen in onze besluitvorming?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Eigenlijk wil ik een beetje aansluiten bij de heer Roeland. Wij zouden liever een vorm van een motie willen zien in plaats van een amendement. Zoals de wethouder al aangaf, gaan ook Gedeputeerde Staten aangeven wat ze ervan vinden, dus daar willen wij ook graag op wachten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ik vind het eigenlijk wel goed om die kaders aan te scherpen, dat lijkt ons ook een goed idee, want waar je dat kunt doen moet je dat, denk ik, doen. Alleen, u zei het zelf al: de interpretatie van zo'n amendement kan best wel eens voor verschillende uitleg vatbaar zijn en dan lijkt ons een motie een beter middel om daarmee op pad te gaan.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter

De heer De Pagter: Ik sluit me aan bij de voorgaande sprekers. We hebben er net met elkaar over gesproken en ik denk dat het goed verwoord is.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp dat Gedeputeerde Staten binnen een maand een besluit zullen nemen over de shortlist. Ik denk dat we dan een reactie krijgen voor wat betreft Avelingen. In de bestuursovereenkomst staat dat er alternatieven komen, dus als positief over de shortlist wordt geadviseerd, dan is het alternatief daar, en dan is dat voor mekaar. Wat mijn probleem een beetje is met het amendement, is dat ik hetzelfde verhaal liever in een motie zou zien. Dat is, denk ik, makkelijker werkbaar voor de beide colleges. Mijn probleem is een beetje dat de boel on hold zou worden gezet. Wij hebben net een motie ingediend om juist vaart te maken met Gorinchem-Noord, dat best gecompliceerd lijkt te worden. Nou, daar willen we mee aan de slag, dus we willen liever geen oponthoud. Vandaar dat wij voor een motie zouden willen pleiten, en dan horen wij graag wat de provincie ervan vindt dat, maar dat komt vanzelf tot ons.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hamann. Dan de heer Tekir.

De heer Tekir: Dank u wel. Ik kan het heel kort houden, want ik sluit me aan bij de heer Roeland.

De voorzitter: Dank u wel. Dan meneer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Bij ons is er breed sympathie om eerst de reactie van de provincie af te wachten. Maar de wethouders hebben snel geschakeld en die reactie is onderweg. We gunnen de colleges ook wel wat vrijheid om op basis daarvan te gaan handelen en niet te wachten op een nieuw raadsbesluit daarover. Dus de motie met de oproep om de reactie van de provincie af te wachten, om daarna de participatie te starten, heeft onze voorkeur, dus geen amendement.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Ik kan wel alles gaan herhalen, maar ook ik sluit me kortheidshalve aan bij de heer Van der Geest.

De voorzitter: Laat ik het samenvatten. De raad van Gorinchem zegt tegen u, meneer De Lijster: als u er een motie van maakt, stemmen we ermee in – en dan hebben we een gelijkluidend besluit met elkaar in beide raden, schat ik zo in. Ik kan me voorstellen dat u even wilt schorsen om een en ander te overdenken. Het kost allemaal tijd, maar voor de zorgvuldigheid zou ik u het wel adviseren. De heer Leenman.

De heer Leenman: Is dit dan het moment om de motie ook in te dienen? Ik heb hem hier voor me liggen en ik zou dat mede namens de ChristenUnie willen doen. Mogelijk kan hij dan ook overgenomen worden, gespiegeld worden in Gorinchem en dan ligt die motie ook maar gewoon op tafel.

De voorzitter: Dan denk ik dat het goed is om even te schorsen en met de heer De Lijster in overleg te treden.

De heer De Lijster: Ja, zouden we voor fractieoverleg en overleg met de heer Leenman tien minuten mogen hebben?

De voorzitter: Zeker. Ik schors de vergadering tot tien over acht.

SCHORSING

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen beide raadsvergaderingen en geef het woord aan de heer De Lijster, die om de schorsing had gevraagd.

De heer De Lijster: Dank u wel. Voorzitter. We hebben gepoogd om in die korte tijd effectief met elkaar te vergaderen en ik kan u mededelen dat wij besloten hebben om het amendement te handhaven, waarbij de zin in punt 4 iets anders gaat luiden. We voegen aan het einde de woorden 'of niet' toe. Daarmee wordt heel duidelijk dat het een open vraag is die wij aan Gedeputeerde Staten stellen. Voor het overige handhaven wij het amendement.

Amendement A2023-18: Reactie provincie
Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:
beslispunten 1 tot en met 3 te verwijderen en te vervangen door:

1. instemmen met de totstandkoming van de longlist, en de afwegingen om van longlist naar shortlist te komen;
2. instemmen met het bewonersparticipatietraject, maar dit traject tot een nader raadsbesluit op 'hold' houden;
3. het college bij de Provincie te laten sonderen of er bestuurlijke en politieke bereidheid is om onze shortlistlocaties in de Provinciale Omgevingsvisie op te nemen.
4. bij deze consultatie ook de vraag meenemen of de Gedeputeerde Staten locatie Avelingen geschikt vindt voor windturbines en deze locatie daarmee op kaart 16 handhaaft, of niet;
5. de reactie van de Provincie, vergezeld met de eventueel aangepaste shortlist, aan de raad ter vaststelling voor te leggen waarna de bewonersparticipatie opstart;
6. uiterlijk Q3 2024 een voorstel voor definitieve zoeklocaties voor windenergie aan de raad ter vaststelling voor te leggen.

Toelichting:
Wij stellen dit amendement voor omdat wij eerst van de provincie willen weten wat men van vindt van locaties J, K, L, M, O en S voordat wij met elkaar en het college de discussie hierover aangaan. Daarom voegen we met dit amendement een extra stap toe voordat de shortlist vastgesteld wordt en voordat de participatie start.
Namens de volgende leden van de gemeenteraad van Molenlanden:
Mario de Lijster, Doe mee! Molenlanden
Wout de Jong, CDA
Arno van den Hof, VVD
Ferry van der Koelen, Progressief Molenlanden

De voorzitter: De motie is aldus gewijzigd. De heer Leenman wapperde wat met een motie. Meneer Leeman.

De heer Leenman: In de geest van de samenwerking met Gorinchem wil ik een motie indienen, omdat daar zo expliciet om verzocht is. Dat doen we Samen met de ChristenUnie.

Motie M24
Ondergetekenden stellen de volgende motie voor:
Wij verzoeken het college:

1. Gedeputeerde Staten te vragen of er bestuurlijke en politieke bereidheid is om onze shortlistlocaties in de Provinciale Omgevingsvisie op te nemen.
2. Gedeputeerde Staten te vragen of de locatie Avelingen voor de provincie vooralsnog voor haar een geschikte locatie blijft voor windturbines en deze locatie daarmee op kaart 16 handhaaft;
3. de reactie van Gedeputeerde Staten aan de raad ter informatie voor te leggen en hierop (alvast) te anticiperen in de participatietrajecten.

Wij vragen het college dit omdat:

• We participatie willen voorkomen voor locaties waar de provincie geen mogelijkheden ziet.

Namens de volgende leden van de gemeenteraad van Gorinchem:

CU-SGP, Stadsbelang, Gorcum Actief, VVD, CDA, PvdA, Democraten Gorinchem en D66

De voorzitter: De motie met het nummer 24 staat in iBabs. Hij is nu ook bijna met Gorinchem gedeeld, maar u dient hem in in de gemeenteraad van Molenlanden voor de goede orde. Hij zou overgenomen kunnen worden – die suggestie deed u –, maar dat is aan Gorinchem zelf.
We hebben dus een amendement, nummer 2023 18, dat aangepast is in beslispunt 4, met de woorden 'of niet' eraan toegevoegd, en een nieuwe motie, nr. 24, ingediend door SGP en ChristenUnie. U heeft recht op een tweede termijn. Dit was even een punt van orde naar aanleiding van de moties en amendementen en de gedachtegang daarover. U hoeft daar geen gebruik van te maken, want straks komt de besluitvorming apart, Molenlanden apart, Gorinchem apart, maar ik ga toch het lijstje af of u nog behoefte heeft aan een tweede termijn. De heer Roeland.

De heer Roeland: Dank u wel, voorzitter. De moties van Gorinchem zullen wij allebei steunen, 'Lokaal gebruik en leveringszekerheid' en 'De wind in de zeilen'- motie is wat ons betreft ook een sympathieke motie. Ik bedoel: er staan vijf shortlistlocaties bij u op de lijst in Molenlanden en één bij ons en wij vinden het wel zo sportief om daar prioriteit aan te geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Roeland. Meneer De Lijster, geen behoefte meer aan een tweede termijn? De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Heel kort, voorzitter. Wij zullen tegen de motie van het CDA, 'Wind in de zeilen', stemmen, omdat wij met name de punten 1 en 3, haast maken om op Noord te realiseren en een maximale inspanning leveren om een bijdrage te leveren vanuit Gorinchem, heel logisch vinden. Wat dat betreft is de motie wat ons betreft overbodig. Bovendien staat bij punt 2 een stukje dat ons toch wel pijn geeft, namelijk het prioriteren van een locatie op de shortlist. Wij vinden dat alle locaties even veel prioriteit zouden moeten hebben, vandaar dat we deze motie niet gaan steunen.
De motie van D66 gaan we wel steunen. We wachten even de reacties af op de motie die zojuist vanuit Molenlanden is ingediend en kijken dan even of Gorinchem die ook kan overnemen.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van Willigen. De heer Leenman.

De heer Leenman: Dank u wel. Even een korte reactie op het amendement en dan nog een kleine motivatie bij de motie. Ik vraag me echt af wat de achtergrond is van de reden om het amendement te handhaven. De geest van het amendement is duidelijk, maar de vorm niet; dat hebben we heel duidelijk gehoord en begrepen, zowel van de wethouders alsook vanuit de raad in Gorinchem. Waarom nu politiek bedrijven en een wig drijven in het goede huwelijk, zoals dat vorige week ook genoemd is, en onze bestuurders met een dubbelzinnige opdracht op pad sturen? Ik vind het eerlijk gezegd niet netjes.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank u wel, voorzitter. De motie 'Wind in de zeilen' dienen wij mede in en de motie 'Lokaal gebruik en leveringszekerheid' zullen we steunen. Alleen hechten wij wel wat minder waarde aan het verschil tussen de secundaire en tertiaire eisen die in de motie worden gesteld. Maar zoals ik al vaak gehoord heb deze avond: de geest achter de motie, die steunen wij wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Groot. De heer De Jong, CDA Molenlanden.

De heer De Jong: Voorzitter, dank u wel. Het CDA Molenlanden zal het amendement dat wij zelf hebben ingediend uiteraard steunen. De motie 'Geen windmolens na 2050' van de SGP, ChristenUnie en PM zullen wij niet steunen, omdat wij het derde dictum wat ingewikkeld vinden. 'Lokaal gebruik en leveringszekerheid' van SGP, Doe Mee! en PM zullen wij wel steunen na de uitleg van wethouder Lock en zijn steun daaraan. De 'Zorgvuldige planvorming met oog voor het landschap' hebben we zelf ingediend. Als ik de motie 'Geen extra windturbines' van de VVD zou steunen, denk ik dat ik vanavond op de parkeerplaats hier gevraagd wordt om te blazen, dus dat doe ik niet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan meneer Van Santen.

De heer Van Santen: Dank u, voorzitter. De motie van Gorinchem rond lokaal gebruik en leveringszekerheid hebben wij mede ingediend, dus dat spreekt, denk ik, voor zich.
Ten aanzien van de motie rond Gorinchem-Noord hebben wij de wethouder eerder horen zeggen dat hij hiervoor zijn best gaat doen. Wij denken dat dat ook extra kan zijn bijvoorbeeld als het gaat om de Defensieradar, wat destijds reden was voor de derde windmolen om af te haken. Misschien is dat ook een extra motivatie om daar nog eens goed naar te kijken, want we lopen niet weg voor verantwoordelijkheden en wij vinden een goede inpasbaarheid ook noodzakelijk. De motie onderstreept dat prima en die zullen wij dus steunen.
In reactie op de vraag of wij de motie van de collega's uit Molenlanden zullen overnemen, of niet, merk ik op dat het voor ons belangrijk is dat we ook die shortlist vaststellen, en dat mis ik een beetje in het amendement. Volgens mij staat dat er helemaal niet in. En als we dan kijken naar een motie: dat is precies waarom wij dachten dat een motie hier veel meer toepasbaar is, want daar kan je ook de juiste interpretatie aan geven, zoals vandaag ook is toegegeven. En ik vind het ook belangrijk dat we daarin die vrijheid ook geven richting college om in ieder geval met die participatie door te gaan, niet per se on hold te zetten, maar gewoon door te pakken, en daarbij ook die shortlist vast te stellen, want daar zitten we vanavond voor met elkaar. In dat kader lijkt ons de motie die door SGP en ChristenUnie wordt voorgesteld op dit moment een mooiere motie, zeg maar, om mee aan de slag te gaan met elkaar. Dus dat wilde ik nog even gezegd hebben, even los van wie het dan indient want dat is nog even de vraag natuurlijk.

De voorzitter: We wachten op de heer Van der Geest, hè, die is als laatste aan de beurt, dus de spanning wordt opgevoerd! Meneer Timmer.

De heer Timmer: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de antwoorden van de wethouder, de positieve reacties en de handreiking, ook van Gorinchem. Wij kunnen op de VVD-motie na met alle moties instemmen. Het amendement gaan we echt niet steunen, jammer. Is dit in het belang van Molenlanden?, denk je dan. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan meneer De Pagter

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Hoe wij over de moties denken moge duidelijk zijn, daar zijn we mede indieners van. Wat betreft het amendement, wil ik me graag aansluiten bij de woorden van de heer Leenman, om dit om te zetten in een motie, dan de ruimte te geven aan beide wethouders om met het vervolgtraject door te gaan en vanavond een besluit te nemen over de shortlistlocaties. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer De Pagter. Meneer Van den Hof.

De heer Van den Hof: Ik heb verder geen behoefte aan een tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Wij stemmen in met beide Gorcumse moties; we zijn voor een deel ook mede indiener. We willen wel heel graag vanavond de shortlist vaststellen, zoals eerder gezegd door anderen, en zouden graag dat amendement omgewerkt zien naar een soort van motie, die wij dan van harte steunen, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Koelen.

De heer Van der Koelen: Dank, voorzitter. Heel kort. Het amendement dat de heer De Lijster inbracht, daar zijn we mede indiener van en blijven we ook ondersteunen. De moties zijn voor een deel door PM ingebracht, uitgezonderd de laatste van de SGP en van de VVD. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Van der Koelen. De heer Tekir.

De heer Tekir: Dank u wel, voorzitter. D66 hecht aan een zorgvuldig proces. Volgens mij kunnen wij, zoals we hier zitten, beamen dat we in een zorgvuldig traject zitten met alle voorbereidende sessies die we met elkaar hebben gehad en ook het traject hierna. Volgens mij is dan echt de enig juiste conclusie om nu ook in te stemmen met de shortlist voor de verdere uitwerking en de uitkomst daarvan af te wachten. Ja, er zijn mitsen en maren voor iedere locatie, dat hebben we kunnen lezen, maar laten we het proces nu niet verder verstoren door daar nog allerlei prioriteringen dan wel volgordes in aan te brengen.
Wat de Gorcumse besluitvorming betreft, is het overzichtelijk. We hebben maar twee emoties. De ene hebben wij ingediend, daar zal ik verder niet op ingaan. De tweede die is ingediend, om het college te vragen zich in te spannen voor Gorinchem-Noord, vinden wij afbreuk doen aan die zorgvuldigheid, want wij gaan ervan uit dat alle zes locaties op de shortlist even zorgvuldig verkend zullen worden en dat wij daar de uitkomst van terug zullen zien. Daarom zullen we die motie niet steunen, maar onderschrijven wel de gezamenlijke opgave waarvoor wij aan de lat staan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Tekir. De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Ik vind het op zich ook wel jammer dat het amendement gehandhaafd wordt. Volgens mij staat er ook niet in dat we de shortlist nu toch wel gaan vaststellen en dat is aan onze kant, in ieder geval bij onze raad, wel van belang dat we die shortlist ook vanavond vaststellen. De motie van SGP Molenlanden kunnen we wel in die zin steunen. Punt 2 is wat ons betreft vooral helderheid van de provincie krijgen hoe zij nu naar Avelingen kijkt op kaart 16, dus dat is volgens mij ‘de geest van’, zoals we vanavond moeten zeggen, nietwaar, mevrouw De Groot? Dus dank voor die motie. Volgens mij kunnen we hem op die manier ook wel ongeveer spiegelen in de Gorcumse raad, en dan kijken we wel wie hem indient.

Vervolgens de andere motie die is ingediend aan de Gorcumse zijde. Ik ben niet zo gelukkig met de secundaire en tertiaire kant. Ik vind de ring die eromheen is voor lokale energie, of dat nou binnen Molenlanden of Gorinchem is, of binnen de RES-regio, volgens mij kan iedereen die eromheen zit ervan profiteren. Ook hier is de geest van de motie prima.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot de heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Hoewel wij als SP geen grote voorstanders zijn van turbines, zouden wij geen gebieden willen schrappen van de shortlist. Dat is eigenlijk de reactie op de motie van de VVD hiernaast. Waarom we die niet zouden willen schrappen is omdat we verder moeten kijken dan 2030. We hebben het voorzichtig al over 2050. Het is ook goed voor te stellen dat er na de RES 1.0 een grotere opdracht vanuit het rijk komt. Vertrouwen op technische ontwikkeling is mooi, maar geeft geen zekerheid of het ook nodig is, en dat is ook de gedachte naar die tijdelijke vergunning van 20 jaar. Dan ben ik vooral benieuwd – want zoals ik het nu beleef, zijn we nog steeds een RES-regio over 20 jaar – wat dan de consequentie is en wanneer inderdaad die molens na 20 jaar moeten worden afgebroken voor de RES-regio en ja, misschien heel plat, alleen Gorinchem wanneer ze hier moeten worden afgebroken. De waardering van de haalbaarheid en prioritering in wenselijkheid voor de vakken die in Molenlanden vallen, zouden we vooral aan Molenlanden zelf willen laten. Net als er respect is voor ons wat betreft Avelingen, vinden wij dat we ook respect moeten hebben voor de beslissingen die de raadsleden hier in Molenlanden binnen hun gemeente willen nemen.
Dan nog kort over de energiehub; die wordt ook bij ons in de gemeente ingediend. Het is een cluster van wind- en zonne-energieopslag door deze vormen van opwekking en opslag op locatie te combineren. In de mogelijkheid om als gezamenlijke gemeenten, waterschappen en provincie zogeheten energiehubs te bouwen en te exploiteren zien we als SP meerdere voordelen. De weerstand tegen windenergie en zonnevelden wordt deels veroorzaakt doordat de winst ook naar investeerders gaat, die vaak geen enkele binding in de omgeving hebben. Als je als gemeenten samen met de provincie een energiehub neerzet, kun je de opbrengsten mooi in de directe omgeving investeren, dan heb je ook meer mogelijkheden om mensen erbij te betrekken en heb je meer invloed op realisatie.
Wat betreft de amendement en de motie die eventueel overgenomen gaan worden: ik begrijp hieruit nog steeds dat Avelingen naast de shortlist mogelijk blijft en dat zien wij als SP niet zitten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdragen in tweede termijn. We gaan over tot besluitvorming. Ik constateer dat er op dit moment twee moties zijn in de gemeenteraad van Gorinchem. Er hangt nog een derde in de lucht, maar die heb ik nog niet gezien. Meneer De Pagter?

De heer De Pagter: Die wil ik bij dezen aankondigen. Wij spiegelen de motie van SGP Molenlanden en zullen hem indienen in Gorinchem.

De voorzitter: Dat is motie M3 en bevat dezelfde tekst als de motie die door de heer Leenman namens de SGP is ingediend.

De heer Van Santen: Wij zijn mede indiener van die motie.

De voorzitter: Zijn er nog meer mede-indieners? Ja, ik zie het CDA en mevrouw Hamann…

De heer Van Willigen: Voorzitter. Volgens mij wordt de motie door de hele gemeenteraad van Gorinchem ingediend.

De voorzitter: De hele gemeenteraad Gorinchem, akkoord.

De heer Van Houwelingen: Dat is de kopie van het amendement?

De voorzitter: Nee. Het amendement is in stand gebleven en de SGP heeft er een motie van gemaakt.

De heer Van Houwelingen: Daarover heb ik een vraag: blijft hiermee nog steeds Avelingen naast de shortlist mogelijk?

De voorzitter: Meneer Leenman?

De heer Leenman: Daar gaat de motie niet over. Dat is een MER-aangelegenheid. Volgens mij vragen we Gedeputeerde Staten om hun actuele opinie inzake Avelingen, niet meer dan dat.

De voorzitter: Dient u hem dan mede in, meneer Van Houwelingen?

De heer Van Houwelingen: Ik wil hem eerst even goed begrijpen voordat ik hem mede indien.

De voorzitter: Oké. Alle fracties van Gorinchem dienen hem in, behalve de fractie van de SP.
Dan heeft Gorinchem een drietal moties ingediend die straks zullen worden meegenomen in de stemming en Molenlanden heeft bij elkaar één amendement ingediend, er is weliswaar een pleidooi gehouden om er een motie van te maken, maar dat is niet gehonoreerd, en nog een vijftal moties, met de nummers 20, 21, 22, 23 en net nog toegevoegd een motie van SGP en ChristenUnie met het nummer 24. Dat is de oogst en daarover gaan we stemmen.
We beginnen met de gemeenteraad van Molenlanden. Als we overgaan tot besluitvorming, geef ik de hamer over aan mijn collega. In Molenlanden doen we eerst de moties, dan het amendement en dan het raadsvoorstel. In Gorinchem is die volgorde anders; het is interessant voer voor bij de borrel straks voor hoe dat nou precies moet, maar wij doen het op onze manier, de Molenlandse manier. Normaal stemmen we digitaal, maar dat kan nu niet. Deze keer stemmen we bij handopsteken en doe dat vooral zorgvuldig, zodat we goed kunnen turven.
Als eerste stel ik aan de orde de motie van de gemeenteraad van Molenlanden met nummer 20, ‘Zorgvuldige planvorming met oog voor het landschap’, ingediend door Doe Mee!, Progressief Molenlanden, CDA en SGP.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 22 tegen 3 stemmen aanvaard.

De voorzitter: Aan de orde is motie nummer 21, ‘Geen windmolens in 2050’, ingediend door SGP, Doe Mee!, ChristenUnie en Progressief Molenlanden.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 18 tegen 7 stemmen aanvaard.

De voorzitter: Dan is aan de orde motie nummer 22, ‘Lokaal gebruik en leveringszekerheid’, ingediend door SGP, Doe Mee!, ChristenUnie en Progressief Molenlanden.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 23 tegen 2 stemmen aanvaard.

De voorzitter: Aan de orde is motie nummer 23, ingediend door de VVD, ‘Geen extra windturbines’.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 23 tegen 2 stemmen verworpen.

De voorzitter: Aan de orde is motie nummer 24, ingediend door SGP en ChristenUnie.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 15 tegen 10 stemmen verworpen.

De voorzitter: Voorts is aan de orde amendement nummer 18, ingediend door Doe Mee!, CDA, VVD en Progressief Molenlanden.

Het amendement wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 15 tegen 10 stemmen aanvaard.

De voorzitter: Ten slotte is het geamendeerde raadsvoorstel aan de orde. Heeft iemand behoefte aan een stemverklaring? De heer Leenman.

De heer Leenman: Dank u wel, voorzitter. Het is jammer dat we vanavond de shortlist niet vaststellen, maar toch zullen we instemmen met het raadsvoorstel, in de hoop dat het alsnog snel tot een shortlist komt.

De voorzitter: Meneer Stam.

De heer Stam: Woorden van bijna gelijke strekking. Vanwege het gevoerde machtsspel stemmen wij tegen het geamendeerde voorstel en daarmee dus de wethouders een bijna onmogelijke opgave meegeven.

De voorzitter: Meneer De Jong.

De heer De Jong: Het CDA stemt voor het gewijzigde voorstel omdat door het amendement het gebied K,L,M niet op hold staat in ieder geval.

Het geamendeerde raadsvoorstel wordt hierop bij handopsteken in stemming gebracht en met 21 tegen 4 stemmen aanvaard.

De voorzitter: Ik geef de hamer over aan Gorinchem.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. De gemeenteraad van Gorinchem verzoek ik even scherp bij de les te blijven. We zijn met 20 raadsleden aanwezig en we hebben drie moties en daarna het raadsvoorstel om over te stemmen. Ik zie dat de heer Tekir een vraag wil stellen.

De heer Tekir: Een meer procedurele vraag, want er liggen nu dus twee verschillende besluiten voor daar waar we aan de lat staan voor dezelfde opgave. Nou kan dat formeel gezien, maar de besluiten impliceren straks ook een heel ander traject, in ieder geval een planning die verandert. Ik zou wel willen vragen wat nu de consequenties zijn van het besluit dat in Gorinchem voorligt en dat afwijkt van het besluit dat zojuist door Molenlanden is genomen.

De heer Oostrum: De consequentie van dat verschillende besluit is dat het aan de stuurgroep RES is, en in eerste instantie aan beide colleges, om daarover overeenstemming te bereiken en te kijken hoe ze dit willen oppakken. De gemeenteraden leggen het besluit neer en de beide colleges moeten daarmee aan de slag richting stuurgroep.

De heer Tekir: Dat snap ik, maar dan zou ik wel willen oproepen om toch ook te proberen gelijk op te trekken, want de planning voor Molenlanden is nu geworden: definitief voorstel Q3 ‘24 en wij gaan in Gorinchem uit van een kwartaal eerder.

De heer Oostrum: Maar die beraadslagingen zijn, zoals terecht wordt opgemerkt, zojuist allemaal afgelopen. We hebben allemaal elkaar kunnen horen. U heeft kunnen horen hoe er in Molenlanden over

gedacht wordt, Molenlanden heeft kunnen horen hoe er in de gemeenteraad van Gorinchem over gedacht wordt. Dit is de consequentie van een verschillend besluit. Het zij zo, zou ik zeggen. Ik kijk nog even naar de wethouders. Wethouder Lock.

Wethouder Lock: In het amendement wordt uiterlijk Q3 aangegeven en wij denken eind december al te weten waar we aan toe zijn, dus dat we veel eerder een voorstel kunnen aan aanleveren dan voorgesteld. Als u de motie unaniem aanneemt zoals u hem geformuleerd heeft, kunnen we dat vrij snel oplijnen. Dat even de reactie. Dus het is spannend, maar niet onmogelijk.

De heer Oostrum: Dank u wel, wethouder. Ik zie dat ook de heer De Pagter nog een vraag wil stellen.

De heer De Pagter: Ja, ik twijfel nu of wij onze zojuist aangekondigde motie moeten aanhouden, of dat we deze moeten intrekken vanwege het aangenomen geamendeerde raadsvoorstel.

De heer Oostrum: Heel formeel juridisch kunt u na de beraadslagingen moties niet meer intrekken of aanhouden, maar u kunt voor of tegen stemmen.
Ik breng nu de moties achtereenvolgens in stemming. Motie 1 is de motie 'participatie en planontwikkeling als randvoorwaarde te hanteren dat de energieopbrengsten allereerst bedoeld zijn om bijvoorbeeld via lokale energiehubs enz., enz. U heeft hem allemaal beter kunnen lezen dan ik hem op dit moment kan voorlezen.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

De voorzitter: Aan de orde is motie nr. 2 om een extra inspanning te leveren voor Gorinchem-Noord. Ik doe het even heel kort.

De motie wordt bij handopsteken in stemming gebracht en met 16 tegen 4 stemmen aanvaard.

De voorzitter: Dan kom ik bij motie 3. Daarbij wijs ik op de opmerking van de heer De Pagter dat hij niet is aangenomen in de raad van Molenlanden, maar wel is ingediend in de raad van Gorinchem. Is er behoefte aan het afleggen van een stemverklaring? Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter. Wij steunen deze motie toch wel, want we willen graag duidelijkheid van de provincie.

De heer Oostrum: Dank u wel. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ook wij zullen voorstemmen, ook om het college de mogelijkheid te geven om er toch op een goede manier samen uit te komen.

De heer Oostrum: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik denk dat het niet alleen wijs is, maar ook een signaal richting Molenlanden, zeker bij deze motie, om hem wel te handhaven, omdat hierin echt het appel van een zorgvuldig proces wordt voortgezet.

De heer Oostrum: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel. Ik gaf net aan dat ik hem zelf even niet begreep, maar gelukkig heb ik een buurvrouw die me heel goed kan uitleggen wat het wel betekent en zelf heb ik wel behoefte inderdaad aan duidelijkheid over wat het nou betekent voor Avelingen.

De heer Oostrum: Dank u wel.

De motie wordt hierop bij handopsteken in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

De voorzitter: Dan breng ik als laatste het raadsvoorstel in stemming, en dat is dus niet het geamendeerde raadsvoorstel, maar het raadsvoorstel zoals u het aangeboden heeft gekregen. Zijn er nog stemverklaringen? Ik zie de heer Tekir en de heer Van der Geest. Eerst de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter. Het blijft lastig, want deze avond heeft een toch wel verrassende wending gekregen zo aan het eind. Tegelijkertijd heeft wethouder Lock gereageerd op de afwijkende besluiten die vanavond voorliggen en geruststellende woorden uitgesproken. Daar willen wij van uitgaan, dus ik wil het vertrouwen uitspreken dat we samen blijven optrekken, ondanks dat er nu een afwijkend traject op tafel ligt. Wij kunnen dus instemmen met het voorstel, ervan uitgaande dat we straks niet op verschillende momenten verschillende voorstellen krijgen en daardoor alsnog elkaar kwijtraken.

De heer Oostrum: Dank u wel. De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: In grote lijnen kan ik mij aansluiten bij mijn buurman, maar de gewijzigde voorstellen geven ons wel een wrange nasmaak over het traject dat we met elkaar willen lopen.

Het raadsvoorstel wordt hierop bij handopsteken in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

De heer Oostrum: Dank u wel. Ik geef nu graag weer het woord aan de technisch voorzitter.

3. Sluiting

De voorzitter: Dames en heren. Bij de afronding van deze vergadering dank ik u voor de wijze waarop wij met elkaar hebben kunnen vergaderen. Het was best een unicum voor ons, ook de tijd die u daaraan hebt willen besteden en de bekorting van de tijd. Dank ook de pers, dank de publieke tribune en de wethouders voor hun aanwezigheid. Na de vergadering kunt u hier, of in de foyer, nog wat napraten en een glaasje drinken. Na de sluiting van de vergadering door de heer Oostrum, wil ik nog even de ruimte krijgen voor het slotgebed dat wij gewend zijn in Molenlanden uit te spreken. Ik sluit de vergadering van de gemeenteraad van Molenlanden.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter, voor het voorzitten van deze vergadering. Ik sluit me van harte aan bij alle dankwoorden die u hebt uitgesproken aan alle aanwezigen, kijkers en luisteraars en iedereen die hier een betoog heeft gehouden. Ik sluit de vergadering van de gemeenteraad van Gorinchem.

De voorzitter: Ik vraag nog aandacht voor het slotgebed voor de gemeente Molenlanden.

Almachtige God, wij danken U voor de gelegenheid ons geschonken, voor het volbrengen van onze taak. Geef dat onze werkzaamheden bevorderlijk zijn voor de welstand van deze gemeente en de eer van Uw naam, om Jezus' wil. Amen.

Dank u wel, weest u voorzichtig, het kan glad zijn onderweg, Gorcumers.